

POLIMEX MOSTOSTAL S.A.

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA
31 GRUDNIA 2019 ROKU WRAZ Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA**

SPIS TREŚCI

Rachunek zysków i strat	5
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Bilans	6
Rachunek przepływów pieniężnych	8
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	9
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU	11
1. Informacje ogólne	11
2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	11
3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	11
3.1. Oświadczenie o zgodności	11
3.2. Kontynuacja działalności	11
3.3. Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji	13
3.4. Zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego	14
4. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości	16
4.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	16
4.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	17
4.3. Rzeczowe aktywa trwałe	17
4.4. Nieruchomości inwestycyjne	18
4.5. Wartości niematerialne	18
4.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	18
4.7. Koszty finansowania zewnętrznego	19
4.8. Udziały w zyskach spółek komandytowych	19
4.9. Zapasy	19
4.10. Należności z tytułu dostaw i usług	19
4.11. Należności pozostałe	20
4.12. Kaucje przekazane z tytułu umów o budowę	20
4.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	20
4.14. Instrumenty finansowe	20
4.15. Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (obligacje)	21
4.16. Aktywa (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży	21
4.17. Pozostałe aktywa	21
4.18. Udziały w jednostkach zależnych	22
4.19. Przychody przyszłych okresów	22
4.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	22
4.21. Zobowiązania pozostałe	22
4.22. Kaucje otrzymane z tytułu umów o budowę	22
4.23. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	22
4.24. Rezerwy	23
4.25. Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	23
4.26. Przychody z umów z Klientami	24
4.27. Podatki	26
4.28. Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę do dnia 31 grudnia 2018.	27

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego
o numerach od 1 do 36 stanowią jego integralną część

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

5.	Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	27
6.	Segmenty sprawozdawcze	29
7.	Przychody i koszty	30
7.1.	Przychody ze sprzedaży w podziale na kategorie	30
7.2.	Informacje geograficzne	31
7.3.	Kluczowi odbiorcy	31
7.4.	Istotne zdarzenia dotyczące realizowanych kontraktów	31
7.5.	Koszty według rodzajów	33
7.6.	Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat	33
7.7.	Koszty świadczeń pracowniczych	33
7.8.	Zyski / (straty) z tytułu utraty wartości aktywów	34
7.9.	Pozostałe przychody operacyjne	34
7.10.	Pozostałe koszty operacyjne	34
7.11.	Przychody finansowe	34
7.12.	Koszty finansowe	35
8.	Podatek dochodowy	35
8.1.	Bieżący podatek dochodowy	35
8.2.	Odroczony podatek dochodowy	36
8.3.	Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	37
9.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	39
10.	Zysk przypadający na jedną akcję	39
11.	Rzeczowe aktywa trwałe	40
11.1.	Tabela ruchów rzeczowych aktywów trwałych	40
11.2.	Przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych wycenianych zgodnie z modelem wartości przeszacowanej	43
11.3.	Nieruchomości inwestycyjne	45
12.	Aktywa finansowe	47
12.1.	Aktywa finansowe długoterminowe	47
12.2.	Aktywa finansowe krótkoterminowe	48
12.3.	Informacje o instrumentach finansowych wycenionych w wartości godziwej	48
12.4.	Udziały w podmiotach powiązanych na dzień 31 grudnia 2019 roku	49
13.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	51
14.	Instrumenty finansowe – utrata wartości	51
15.	Długoterminowe kontrakty budowlane	53
16.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	54
17.	Zmiana stanu pozycji bilansowych w rachunku przepływów pieniężnych	54
18.	Aktywa przeznaczone do sprzedaży	55
19.	Kapitał własny	55
19.1.	Kapitał podstawowy	55
19.2.	Kapitał zapasowy	56
19.3.	Pozostałe kapitały	56
19.4.	Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych na akcje	56
19.5.	Skumulowane inne całkowite dochody	56
19.6.	Zyski zatrzymane	56

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego
o numerach od 1 do 36 stanowią jego integralną część

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

20. Kredyty, pożyczki i pozostałe źródła finansowania	57
21. Aktywa oddane pod zabezpieczenie	58
22. Obligacje.....	58
23. Pozostałe zobowiązania długoterminowe.....	59
24. Rezerwy.....	60
25. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	61
25.1. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	61
25.2. Główne założenia przyjęte przez aktuarium do wyceny zobowiązań z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych.....	61
25.3. Analiza wrażliwości	62
26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe	62
27. Zobowiązania warunkowe.....	63
28. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi.....	64
28.1. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa	64
28.2. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych.....	64
29. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej	66
29.1. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej	66
29.2. Informacja o ilości posiadanych akcji Spółki przez Zarząd i Radę Nadzorczą.....	66
30. Struktura zatrudnienia	66
31. Cele i zasady zarządzania ryzykiem	66
31.1. Ryzyko stopy procentowej	66
31.2. Ryzyko walutowe	67
31.3. Ryzyko kredytowe	68
31.4. Ryzyko związane z płynnością	69
32. Instrumenty finansowe	71
32.1. Klasyfikacja instrumentów finansowych	71
32.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	71
33. Wartości godziwe poszczególnych kategorii instrumentów finansowych	72
34. Zarządzanie kapitałem.....	72
35. Postępowania dotyczące wierzytelności i zobowiązań toczące się przed sądem	73
36. Najważniejsze zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	73

Polimex Mostostal S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 (w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Przychody ze sprzedaży	7.1	524 858	515 205
Koszt własny sprzedaży	7.5	(476 656)	(472 153)
Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży		48 202	43 052
Koszty ogólnego zarządu	7.5	(33 495)	(32 955)
Zysk / (strata) z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	7.8	19 975	9 913
Pozostałe przychody operacyjne	7.9	25 718	39 027
Pozostałe koszty operacyjne	7.10	(2 288)	(4 055)
Zysk / (strata) z działalności operacyjnej		58 112	54 982
Przychody finansowe	7.11	72 086	35 772
Koszty finansowe	7.12	(40 779)	(66 828)
Zysk / (strata) brutto		89 419	23 926
Podatek dochodowy	8	4 244	(1 824)
Zysk / (strata) netto		93 663	22 102
Zysk / (strata) na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)			
– podstawowy oraz rozwodniony zysk na akcję	10	0,396	0,093

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zysk / (strata) netto	93 663	22 102
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:		
Zmiana stanu z przeszacowania środków trwałych	80	–
Zysk / (strata) aktuarialna	(77)	(11)
Inne całkowite dochody netto	3	(11)
Łączne całkowite dochody	93 666	22 091

Polimex Mostostal S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 (w tysiącach złotych)

Bilans

	Nota	<u>Stan na dzień 31 grudnia 2019</u>	<u>Stan na dzień 31 grudnia 2018*</u>
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	11.1	20 332	27 420
Nieruchomości inwestycyjne	11.3	37 994	37 825
Wartości niematerialne		345	560
Aktywa finansowe	12.1	495 537	457 935
Należności długoterminowe		9	19 632
Kaucje z tytułu umów o budowę	14	99 849	91 836
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	8.3	140 406	135 129
Pozostałe aktywa długoterminowe		2 420	–
Aktywa trwałe razem		<u>796 892</u>	<u>770 337</u>
Aktywa obrotowe			
Zapasy		168	168
Należności z tytułu dostaw i usług	13	52 115	136 795
Kaucje z tytułu umów o budowę	14	10 831	41 968
Należności z tytułu wyceny kontraktów		11 553	10
Należności pozostałe	13	71 680	148 197
Aktywa finansowe	12.2	30 642	6 033
Środki pieniężne	16	133 397	183 623
Pozostałe aktywa		1 620	816
Aktywa obrotowe razem		<u>312 006</u>	<u>517 610</u>
Aktywa przeznaczane do sprzedaży	18	<u>42 185</u>	<u>36 267</u>
Aktywa razem		<u>1 151 083</u>	<u>1 324 214</u>

*Dane przekształcone, zmiany opisane w nocie 3.4.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Bilans

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018*
Zobowiązania i kapitał własny			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	19.1	473 238	473 238
Kapitał zapasowy	19.2	157 746	157 746
Pozostałe kapitały	19.3	(132 204)	(149 732)
Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	19.4	31 552	31 552
Skumulowane inne całkowite dochody	19.5	35 970	36 880
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	19.6	94 575	17 527
Kapitał własny razem		660 877	567 211
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i pozostałe źródła finansowania	20	25 885	95 968
Obligacje długoterminowe	22	86 857	163 630
Rezerwy	24	16 986	37 335
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25.1	766	475
Pozostałe zobowiązania	23	4 675	14 260
Kaucje z tytułu umów o budowę		14 337	18 345
Zobowiązania długoterminowe razem		149 506	330 013
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i pozostałe źródła finansowania	20	79 901	70 571
Obligacje krótkoterminowe	22	86 721	12 839
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	26	84 542	112 464
Kaucje z tytułu umów o budowę		14 422	16 001
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów		4 715	83 019
Zobowiązania pozostałe	26	10 315	29 163
Rezerwy	24	51 134	96 135
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25.1	7 458	5 290
Przychody przyszłych okresów		1 492	1 508
Zobowiązania krótkoterminowe razem		340 700	426 990
Zobowiązania razem		490 206	757 003
Zobowiązania i kapitał własny razem		1 151 083	1 324 214

*Dane przekształcone, zmiany opisane w nocie 3.4.

Polimex Mostostal S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 (w tysiącach złotych)

Rachunek przepływów pieniężnych

	Rok zakończony	Rok zakończony
Nota	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk / (strata) brutto	89 419	23 926
Korekty o pozycje:	(106 528)	4 354
Amortyzacja	7.6 7 768	3 178
Odsetki i dywidendy, netto	18 008	16 530
Zysk / (strata) na działalności inwestycyjnej	(39 552)	(2 262)
Zmiana stanu należności	17 115 973	379 402
Zmiana stanu zapasów	-	153
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	17 (139 800)	(269 429)
Zmiana stanu pozostałych aktywów i przychodów przyszłych okresów	(3 240)	275
Zmiana stanu rezerw	(65 350)	(105 317)
Pozostałe	17 (335)	(18 176)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(17 109)	28 280
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	8 862	10 891
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(310)	(895)
Sprzedaż aktywów finansowych	-	1 040
Nabycie aktywów finansowych	(8 919)	(64)
Odsetki i dywidendy otrzymane	77 981	2 926
Spłata udzielonych pożyczek	50 858	53 526
Udzielenie pożyczek	(64 712)	(64 015)
Inne wpływy	89	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	63 849	3 409
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu	(5 586)	-
Odsetki zapłacone	(38 205)	(10 829)
Spłata pożyczek i kredytów	(41 965)	-
Wykup obligacji	(11 210)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(96 966)	(10 829)
Zwiększenie / (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(50 226)	20 860
Środki pieniężne na początek okresu	16 183 623	162 763
Środki pieniężne na koniec okresu	16 133 397	183 623
<i>Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	-	2 416

Polimex Mostostal S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 (w tysiącach złotych)

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu		Zyski zatrzymane / Niepokryte straty	Kapitał własny razem
					Kapitał z aktualizacji wyceny	Zysk / (strata) aktuarialna		
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	473 238	157 746	(149 732)	31 552	35 933	947	17 527	567 211
Zysk / (strata) netto	-	-	-	-	-	-	93 663	93 663
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	80	(77)	-	3
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	80	(77)	93 663	93 666
Podział wyniku	-	-	17 528	-	-	-	(17 528)	-
Przeniesienie nadwyżki z przeszacowania środków trwałych w związku z ich sprzedażą	-	-	-	-	(913)	-	913	-
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	473 238	157 746	(132 204)	31 552	35 100	870	94 575	660 877

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 36 stanowią jego integralną część

Polimex Mostostal S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 (w tysiącach złotych)

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych	Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu		Zyski zatrzymane / Niepokryte straty	Kapitał własny razem
					Kapitał z aktualizacji wyceny	Zysk / (strata) aktuarialna		
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	473 238	157 746	(232 302)	31 552	35 933	958	82 570	549 695
Wdrożenie nowych standardów rachunkowości	-	-	-	-	-	-	(4 575)	(4 575)
Na dzień 1 stycznia 2018 roku po zmianie	473 238	157 746	(232 302)	31 552	35 933	958	77 995	545 120
Zysk / (strata) netto	-	-	-	-	-	-	22 102	22 102
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	-	(11)	-	(11)
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	-	(11)	22 102	22 091
Podział wyniku	-	-	82 558	-	-	-	(82 558)	-
Przeniesienie na pozostałe kapitały	-	-	12	-	-	-	(12)	-
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	473 238	157 746	(149 732)	31 552	35 933	947	17 527	567 211

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego o numerach od 1 do 36 stanowią jego integralną część

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 ROKU

1. Informacje ogólne

Polimex Mostostal Spółka Akcyjna („Spółka”, „Polimex Mostostal S.A.”) działa na podstawie statutu ustalonego aktem notarialnym w dniu 18 maja 1993 roku (Rep. A Nr 4056/93) z późniejszymi zmianami. Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy Alei Jana Pawła II 12, 00-124 Warszawa. Spółka została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000022460. Spółce nadano numer statystyczny REGON 710252031.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony. Rokiem obrotowym Spółki jest rok kalendarzowy.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki są szeroko rozumiane usługi budowlano-montażowe, montaż urządzeń i instalacji przemysłowych świadczone w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą oraz świadczenie usług administracyjnych na rzecz spółek z Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal („Grupa Kapitałowa”, „Grupa”). Spółka prowadzi działalność w następujących segmentach: Energetyka, Nafta, gaz, chemia (Petrochemia), Pozostała działalność. Szczegółowy opis działalności prezentowanej w ramach danego segmentu został zamieszczony w nocie nr 6. Akcje Spółki są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Spółka jest jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej.

2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Dnia 16 kwietnia 2020 roku sprawozdanie finansowe Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku zostało przez Zarząd zatwierdzone do publikacji.

Spółka jako jednostka dominująca Grupy Kapitałowej sporządziła również skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji 16 kwietnia 2020 roku.

Sprawozdanie finansowe Spółki jest przedmiotem badania przez biegłego rewidenta – firmę Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa.

3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

3.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Roczne sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone zgodnie z wymogami MSSF UE. W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Spółki jako jednostki dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za okres zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.polimex-mostostal.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminu przekazania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok 2019.

3.2. Kontynuacja działalności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności.

W związku z szybkim rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 na całym świecie i ogłoszeniem pandemii przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) rządy krajów dotkniętych epidemią, w tym także rząd w Polsce, podejmują działania o charakterze administracyjnym, których celem jest zatrzymanie rozprzestrzeniania się wirusa. Wprowadzane restrykcje dotyczą działalności wielu branż i sektorów gospodarki i prowadzą do utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej. Wprowadzane

ograniczenia administracyjne skutkują ograniczeniem aktywności gospodarczej i mogą prowadzić do dużych wahań popytowych, a w dłuższej perspektywie, także podaźowych na poszczególnych rynkach. Zarząd Spółki Polimex Mostostal S.A. przeprowadził analizę wpływu epidemii wirusa SARS-CoV-2 na sprawozdanie finansowe Spółki za 2019 rok.

- Na realizowanych strategicznych kontraktach budowlanych (Kontrakt Puławy, Kontrakt Żerań, Kontrakt Dolna Odra, Kontrakt Opole) nie są obecnie odnotowywane żadne dodatkowe opóźnienia, które mogłyby być spowodowane przez epidemię. Realizacja kontraktu Żerań przebiega bez opóźnień Projekt wszedł w finalną fazę realizacji prac. W I kwartale 2020 r. realizowane były zgodnie z przyjętym harmonogramem prace polegające na montażu kotła i turbiny gazowej oraz prace montażowe na rurociągach (ciśnieniowych, wody chłodzącej, itp.) oraz przy kotłowni rozruchowej. Będąca skutkiem stanu epidemii okresowa ograniczona aktywność/dostępność sił podwykonawczych jest buforowana wykorzystaniem zasobów kadrowych spółek z Grupy Kapitałowej Polimex Mostostal (np. ekipy monterskie z Polimex Energetyka sp. z o.o.). Na kontrakcie Puławy w lutym 2020 r. nastąpiło przejście placu budowy i rozpoczęła się faza robót ziemnych (w szczególności związanych z wykopami pod budynek kotłowni). W I kwartale 2020 r. zrealizowane zostały dwa kamienie milowe dotyczące wykonania i przekazania zamawiającemu Projektu Organizacji Robót, uszczegółowionego Programu Zapewnienia i Kontroli Jakości oraz zamiennego projektu budowlanego bloku wraz ze złożeniem wniosku do właściwego organu o pierwsze zamienne pozwolenie na budowę bloku. Z uwagi na wczesny etap projektu oraz okres jego realizacji (36 miesięcy od NTP) ewentualne opóźnienia wynikające z wpływu pandemii będą mogły być nadrobione w przyszłości. Obecnie prowadzone są prace związane z dalszą realizacją prac projektowych, a także prace ziemne, w tym wzmocnienie gruntów. W obecnie prowadzonych pracach Spółka nie identyfikuje opóźnień. Na projekcie Dolna Odra, zgodnie z harmonogramem projektu, trwają obecnie prace projektowe, a przejście placu budowy i rozpoczęcie pierwszych prac budowlanych planowane jest na przełom III i IV kwartału 2020. W marcu 2020 roku Grupa uzyskała od zamawiającego zaliczkę na poczet realizacji kontraktu w kwocie 47,4 mln PLN brutto. Jest to projekt w fazie typowo przygotowawczej, nie wymagający na obecnym etapie zaangażowania podwykonawców poza biurem projektowym i firmą prowadzącą badania geotechniczne – w obu przypadkach prace obecnie przebiegają bez większych zakłóceń. Na kontrakcie Opole na bieżąco są wykonywane prace związane z obsługą okresu gwarancyjnego. W przypadku pozostałych kontraktów realizowanych przez Grupę nie odnotowano istotnych opóźnień. W kilku przypadkach Grupa została powiadomiona o zawieszeniu przez zamawiającego planowanych prac, niemniej są to kontrakty o niższej istotności z punktu widzenia Grupy. Pomimo, iż na obecnym etapie w ocenie Grupy nie materializują się ryzyka w postaci opóźnień w realizacji projektów, zamawiający są informowani o wystąpieniu siły wyższej.

Na chwilę obecną trudno jest oszacować jednoznacznie wpływ pandemii w segmencie produkcji na realizację celów finansowych przyjętych przez Grupę w tym segmencie. W zakresie działalności produkcyjnej Grupa odnotowała zmniejszenie popytu na oferowane produkty, zwłaszcza w zakresie usług antykorozji oraz produkcji krat pomostowych, przy czym są to segmenty objęte zleceniami krótkoterminowymi, które szybko mogą zostać odbudowane po ustabilizowaniu się sytuacji związanej z epidemią. W segmencie konstrukcji zauważalny jest również trend przenoszenia przez podmioty zagraniczne zleceń z rynku azjatyckiego na rynek europejski, co może być dodatkową szansą dla segmentu produkcji Grupy.

- Płynność Spółki jest w pełni zabezpieczona. Obecnie brak jest podstaw do korygowania oczekiwanych przepływów pieniężnych. Spółka kontynuuje prace nad rozwiązaniami dotyczącymi refinansowania długu na korzystniejszych warunkach oraz uruchamiania kolejnych narzędzi wspierających płynność. Prace te były podjęte przed epidemią i są kontynuowane obecnie. Spółka analizuje także nowe możliwości finansowania jakie stały się dostępne po przyjęciu przez polski rząd pakietu ustaw mających wspierać działalność przedsiębiorstw w okresie epidemii.
- Grupa prowadzi działalność na wielu rynkach geograficznych oraz segmentach rynku. Dzięki temu mniejsze jest ryzyko nadmiernej koncentracji działalności w obszarach które mogą być szczególnie dotknięte przez epidemię. Grupa posiada zabezpieczony portfel zamówień zdywersyfikowany geograficznie a także segmentowo.

Zarząd Spółki uważa że epidemia wirusa SARS-CoV-2 nie rzutuje na konieczność dokonywania korekt w sprawozdaniu finansowym za 2019 rok. Potencjalne skutki epidemii nastąpią na skutek zdarzeń, które miały miejsce po dacie bilansowej, są więc zdarzeniami nie wymagającymi korekt w sprawozdaniu finansowym. Istotne osądy przyjęte na potrzeby sprawozdania za 2019 rok pozostają w mocy. Ewentualne skutki jakie epidemia będzie nieść w trakcie 2020 roku będą odpowiednio odwzorowane w sprawozdaniach finansowych za 2020 rok.

3.3. Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różni się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych interpretacji i standardów, które według stanu na dzień 16 kwietnia 2020 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7: Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych (opublikowano dnia 26 września 2019 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.
- Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe (opublikowano dnia 23 stycznia 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później.

Według szacunków Spółki wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Spółka zastosowała po raz pierwszy poniższe standardy:

- MSSF 16 „Leasing”
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – „Wcześniejsze spłaty z ujemną kompensatą”,
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” –Zmiana planu, ograniczenie lub rozliczenie,
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach,

- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność co do ujęcia podatku dochodowego”.

Szczegóły dotyczące wdrożenia MSSF 16 zostały opisane w nocie 3.4. Pozostałe wyżej wymienione standardy nie mają istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

3.4. Zmiany zasad rachunkowości i sporządzania sprawozdania finansowego

W okresie objętym sprawozdaniem Spółka po raz pierwszy zastosowała następujące nowe standardy mające istotny wpływ na sprawozdanie finansowe oraz dokonała następujących zmian w prezentacji sprawozdania finansowego:

- **MSSF 16 „Leasing”**

Spółka zastosowała nowy standard zgodnie z metodą zmodyfikowaną retrospektywną z łącznym efektem pierwszego zastosowania w dniu pierwszego zastosowania tj. na dzień 1 stycznia 2019 roku. Poniższa tabela przedstawia wpływ zastosowania standardu na dzień 1 stycznia 2019 roku:

	<u>Wartość bilansowa na dzień 1 stycznia 2019</u>
Aktywa z tytułu praw do użytkowania	10 991
Zobowiązania z tytułu leasingu	10 991

Główne rodzaje umów, na podstawie których Spółka zidentyfikowała leasing dotyczą przede wszystkim umów dotyczących najmu floty aut służbowych, najmu nieruchomości biurowych, prawa wieczystego użytkowania gruntów, najmu maszyn i urządzeń, najmu kontenerów biurowych oraz sprzętu IT.

Poniżej zamieszczono główne założenia polityki rachunkowości przyjęte przez Spółkę wraz z pierwszym zastosowaniem MSSF 16:

Zwolnienia i praktyczne rozwiązania

Spółka będzie stosowała zwolnienia, które przywołuje standard dotyczące ujmowania leasingów o niskiej wartości (nie przekraczającej 15.000 zł) oraz leasingów krótkoterminowych (nie przekraczających 12 miesięcy). Te transakcje są prezentowane w ramach kosztu własnego sprzedaży jako kosztu usług obcych. Wybór zwolnienia z ujmowania leasingów krótkoterminowych został dokonany dla wszystkich rodzajów aktywów z tytułu prawa do użytkowania za wyjątkiem umów leasingu samochodów. W przypadkach, w których nie będzie możliwe określenie stopy procentowej leasingu, Spółka stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy.

Pierwsze zastosowanie

W stosunku do leasingów dotychczas sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne na dzień pierwszego zastosowania (z wyjątkiem umów dotyczących składników o niskiej wartości i pozostałym okresie krótszym niż 12 miesięcy) Spółka ujęła zobowiązanie wycenione jako wartość bieżąca pozostałych do zapłaty opłat leasingowych, zdyskontowanych krańcową stopą procentową leasingobiorcy dniu pierwszego zastosowania. Odpowiednio ujęte aktywa z tytułu prawa do użytkowania w wysokości równej ujętym zobowiązaniom.

Identyfikacja leasingu

Na początku umowy Spółka ocenia, czy dana umowa zawiera leasing. Umowa jest leasingiem, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Ujęcie w księgach leasingobiorcy

W dacie rozpoczęcia leasingu Spółka ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. W dacie rozpoczęcia Spółka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy, która średnio wynosi 4,1%.

Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu zgodnie oraz

- i. wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, oraz

- ii. wszelkie początkowe koszty bezpośrednie, oraz
- iii. szacunek kosztów, które mają zostać poniesione w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu.

Po dacie rozpoczęcia leasingu Spółka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- i. zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- ii. zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz
- iii. zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu, w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.

Po dacie rozpoczęcia leasingu Spółka wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu:

- i. pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i łączne straty z tytułu utraty wartości; oraz
- ii. skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Spółka dokonuje amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa od daty rozpoczęcia leasingu aż do końca okresu użytkowania tego składnika bądź do końca okresu leasingu, w zależności od tego która z tych dat jest wcześniejsza. Jeżeli amortyzacja jest ujmowana do końca okresu użytkowania Spółka stosuje stawki amortyzacji odpowiednie dla danej grupy aktywów, zbieżne ze stawkami właściwymi dla środków trwałych opisanych w nocie 4.8.

Spółka jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Raty leasingowe ujmowane są jako przychody operacyjne w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Prezentacja

Spółka postanowiła prezentować aktywa z tytułu prawa do użytkowania w tych samych pozycjach bilansowych, w których byłyby prezentowane gdyby Spółka była właścicielem tych aktywów. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania zostały zaprezentowane w linii rzeczowe aktywa trwałe. Zobowiązania z tytułu leasingu są prezentowane w linii Kredyty, pożyczki i pozostałe źródła finansowania w części długoterminowej lub krótkoterminowej bilansu – w zależności od terminu rozliczenia. W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych Spółka prezentuje wpływy związane z leasingami rozpoznanymi w bilansie. Przepływy związane z leasingami krótkoterminowymi bądź leasingami o niskiej wartości są prezentowane w przepływach operacyjnych. Dodatkowe ujawnienia dotyczące leasingu zaprezentowano w notach nr 7.5, 7.6, 7.12, 11 i 20.

• Zmiana danych porównawczych

Spółka zmieniła prezentację aktywów przeznaczonych do sprzedaży. W niniejszym sprawozdaniu finansowych aktywa przeznaczone do sprzedaży zostały zaprezentowane w oddzielnej linii, poza aktywami obrotowymi. W poprzednich okresach aktywa przeznaczone do sprzedaży były prezentowane jako element aktywów obrotowych.

Spółka zmieniła prezentację w bilansie w zakresie linii „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności” oraz „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania”. W niniejszym sprawozdaniu finansowym należności z tytułu dostaw i usług zostały zaprezentowane w linii aktywów obrotowych „Należności z tytułu dostaw i usług”, należności pozostałe zostały zaprezentowane w linii „Należności pozostałe”, zobowiązania z tytułu dostaw i usług zostały zaprezentowane w linii „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług”, zaś zobowiązania pozostałe zostały zaprezentowane w linii „Zobowiązania pozostałe”.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Opisane powyżej zmiany prezentacyjne zdaniem Spółki spowodują, że sprawozdanie finansowe będzie zawierać wiarygodne i bardziej przydatne informacje o wpływie tych transakcji na sytuację finansową. Zmiana zasad prezentacji nie ma wpływu na pozycje kapitałów własnych ani na wynik finansowy.

Poniższa tabela prezentuje wpływ zmian prezentacyjnych na dane porównawcze za 2018 rok.

	Stan na dzień 31 grudnia 2018 (przed zmianą)	Zmiana prezentacji	Stan na dzień 31 grudnia 2018 (po zmianie)
Aktywa obrotowe			
Zapasy	168	–	168
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	284 992	(284 992)	–
Należności z tytułu dostaw i usług	–	136 795	136 795
Kaucje z tytułu umów o budowę	41 968	–	41 968
Należności z tytułu wyceny kontraktów	10	–	10
Należności pozostałe	–	148 197	148 197
Aktywa finansowe	6 033	–	6 033
Środki pieniężne	183 623	–	183 623
Pozostałe aktywa	816	–	816
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	36 267	(36 267)	–
Aktywa obrotowe razem	553 877	(36 267)	517 610
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	–	36 267	36 267
	Stan na dzień 31 grudnia 2018 (przed zmianą)	Zmiana prezentacji	Stan na dzień 31 grudnia 2018 (po zmianie)
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	70 571	–	70 571
Obligacje krótkoterminowe	12 839	–	12 839
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	141 627	(141 627)	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	–	112 464	112 464
Kaucje z tytułu umów o budowę	16 001	–	16 001
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów	83 019	–	83 019
Zobowiązania pozostałe	–	29 163	29 163
Rezerwy	96 135	–	96 135
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	5 290	–	5 290
Przychody przyszłych okresów	1 508	–	1 508
Zobowiązania krótkoterminowe razem	426 990	–	426 990

4. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości

4.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem niektórych rzeczowych aktywów trwałych, które są wyceniane w wartościach przeszacowanych albo w wartości godziwej oraz instrumentów finansowych, wycenianych w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („zł”) (waluta prezentacji), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych („tys. zł”).

4.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Walutą funkcjonalną Spółki jest złoty polski.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia oraz z rozliczenia tych pozycji różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów / kosztów finansowych lub, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

4.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia / kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, poza klasą aktywów określoną jako nieruchomości i budowle trwale związane z gruntem tj. grunty, zakłady produkcyjne oraz nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo - biurowym. Powyższa klasa aktywów prezentowana jest w kategorii „Grunty, budynki i budowle” i wyceniana jest według modelu wartości przeszacowanej.

Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Zwiększenia wartości bilansowej z tytułu aktualizacji wyceny aktywów ujmowanych według metody wartości przeszacowanej są odnoszone do pozycji pozostałych całkowitych dochodów i wykazywane jako skumulowane inne całkowite dochody w kapitale własnym. Zmniejszenia kompensujące wcześniejsze zwiększenia, które dotyczą tego samego środka trwałego, obciążają pozostałe całkowite dochody oraz pomniejszają kapitał powstały z aktualizacji wyceny. Wszelkie pozostałe zmniejszenia ujmuje się w rachunku zysków i strat. Tak powstały składnik kapitałów jest przenoszony do pozycji zysków zatrzymanych w momencie usunięcia z bilansu składnika aktywów, którego dotyczył.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	10-60 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2-40 lat
Urządzenia biurowe	3-10 lat
Środki transportu	2-30 lat
Komputery	2-8 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	10-25 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, na koniec grudnia i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku kolejnego roku obrotowego.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty

wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

4.4. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w pozycji pozostałych przychodów bądź pozostałych kosztów operacyjnych w tym okresie, w którym powstały.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela – Spółkę staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. Ustalona na dzień przeniesienia różnica między wartością bilansową określoną zgodnie z zasadami przedstawionymi w części *Rzeczowe aktywa trwałe* a jej wartością godziwą traktowana jest analogicznie do ujęcia odpowiadającego ujęciu wartości przeszacowanej. W przypadku zbycia nieruchomości inwestycyjnej różnica pomiędzy ceną sprzedaży a wartością księgową jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

4.5. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Zastosowano następujące okresy użytkowania:

Typ	Okres
Patenty i licencje	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony przyjmuje się ten okres, uwzględniając okres na który użytkowanie może być wydłużone
Koszty prac rozwojowych	5 lat
Oprogramowanie komputerowe	2-15 lat

4.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy, jeżeli dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny lub czy powinien zostać zmniejszony.

4.7. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

4.8. Udziały w zyskach spółek komandytowych

Spółka jest współnikiem (komandytariuszem) w spółkach zależnych będących spółkami komandytowymi. Za każdy okres sprawozdawczy Spółka rozpoznaje przychody / koszty finansowe z tytułu udziału w zyskach / stratach tych spółek zależnych. Należności z tego tytułu są prezentowane w pozycji należności długoterminowe – jeżeli data ich zapadalności przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego – bądź w pozycji należności pozostałe – jeżeli data ich zapadalności nie przekracza 12 miesięcy.

Przychody / koszty finansowe z powyższego tytułu ujmowane są w wartości wypracowanych przez spółki zależne wyników zgodnie z procentowym udziałem Spółki wynikającym z ustaleń umownych pomiędzy współnikami. Przychody / koszty finansowe z tego tytułu ujmuje się w roku obrotowym w którym Spółka zależna osiąga zyski / straty, niezależnie od okresu, w którym nastąpi podział tego wyniku lub pokrycie straty. Należności wycenia się z zastosowaniem metody zamortyzowanego kosztu. Udziały w zyskach spółek komandytowych podlegają aktualizacji wartości pod kątem utraty wartości na zasadach określonych dla aktywów finansowych. Aktualizacja wartości jest prezentowana jako koszty finansowe.

4.9. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia / kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”;
Produkty gotowe i produkty w toku	koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego;
Towary	w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

W momencie wydania zapasów z magazynu Spółka rozpoznaje koszty własne sprzedaży – w przypadku sprzedaży lub zużycie materiałów – w przypadku wydania zapasu do dalszej produkcji bądź świadczenia usług.

W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym ujmowane są odpowiednie przychody.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

4.10. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko kredytowe kontrahenta. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

4.11. Należności pozostałe

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu. Należności pozostałe obejmują także należności z tytułu podatku VAT oraz inne należności publiczno - prawne.

4.12. Kaucje przekazane z tytułu umów o budowę

Kaucje z tytułu umów o budowę to kwoty należne Spółce wynikające z zapłaconych kwot w ramach realizowanych umów o usługę budowlaną. Przekazane kaucje w szczególności stanowią zabezpieczenie wnoszone przez Spółkę. Kaucje są zatrzymywane z faktur sprzedaży wystawianych przez Spółkę wraz z postępowaniem realizacji usług bądź są jednorazowo wnoszone przez Spółkę. Kaucje są rozliczane wraz z zakończeniem realizacji kontraktu bądź po zakończeniu okresu gwarancyjnego.

Kaucje z tytułu umów o budowę są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych bądź wpłaconych odbiorcy, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość kaucji jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko kredytowe kontrahenta. Odpis na kaucje przekazane z tytułu umów o budowę oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty kaucji przestało być prawdopodobne.

Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie wartości w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

4.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty bankowe płatne na żądanie.

Ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują inwestycje, które spełniają łącznie wszystkie kryteria: krótkoterminowe, tzn. zasadniczo o okresie zapadalności poniżej 3 miesięcy od dnia nabycia, dużej płynności, łatwo wymienne na określone kwoty środków pieniężnych, oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są według wartości nominalnej.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

4.14. Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane w momencie, gdy Spółka staje się stroną wiążącej umowy. W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, za wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, które są wyceniane w cenie transakcyjnej – jeżeli nie zawierają istotnego elementu finansowania.

Aktywa finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Spółka klasyfikuje składnik aktywów finansowych na podstawie modelu biznesowego Spółki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych (tzw. „kryterium tylko kapitał i odsetki”).

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, oraz

- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Wszystkie aktywa finansowe posiadane przez Spółkę są wyceniane wg zamortyzowanego kosztu. Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji przychody finansowe.

Dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat wtedy, gdy powstaje uprawnienie Spółki do otrzymania dywidendy.

Spółka dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu i wartości godziwej przez wynik finansowy, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, kaucji oraz aktywów z tytułu wyceny kontraktów, Spółka stosuje uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia przy użyciu macierzy rezerw. Spółka wykorzystuje swoje dane historyczne dotyczące strat kredytowych, a także informacje dotyczące indywidualnej oceny ryzyka utraty wartości oraz uwzględnia wpływ informacji dotyczących przyszłości. Ujęte w okresie odpisy na oczekiwane straty kredytowe zostały zeprezentowane w nocie 14.

W przypadku pozostałych aktywów finansowych w tym środków pieniężnych, Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

Spółka ocenia, że ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od dnia jego początkowego ujęcia w przypadku, gdy nastąpiło pogorszenie sytuacji finansowej kontrahenta, wszedł on w proces restrukturyzacji / upadłości / likwidacji.

Aktywa wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przychodów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Spółka klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

4.15. Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (obligacje)

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

4.16. Aktywa (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a sprzedaż uważana jest za wysoce prawdopodobną. Ujmowane są one w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

4.17. Pozostałe aktywa

Rozliczenia międzyokresowe kosztów wykazuje się w wysokości już poniesionych kosztów, które dotyczą następných okresów sprawozdawczych po dniu bilansowym. Koszty te wykazuje się w wartości nominalnej po uprzednim upewnieniu się, że koszty te przyniosą Spółce korzyści w przyszłości. Rozliczenia międzyokresowe obejmują przede wszystkim:

- ubezpieczenia,
- prenumeraty,

- z góry opłacone czynsze nie kwalifikujące się do ujęcia jako leasing.

4.18. Udziały w jednostkach zależnych

Udziały w jednostkach zależnych są wyceniane według kosztu. Odpisy aktualizujące wartość udziałów w jednostkach zależnych podlegają odwróceniu w sytuacji gdy przestały istnieć przesłanki utraty wartości, do wysokości oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie większej niż wartość jaka byłaby ujęta gdyby nie było rozpoznawanej utraty wartości.

4.19. Przychody przyszłych okresów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów wykazuje się z uwzględnieniem zasady ostrożnej wyceny. Obejmują one przede wszystkim równowartość otrzymanych lub należnych środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych.

4.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w zamortyzowanym koszcie. Rozliczenia międzyokresowe bierne a także inne zobowiązania, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

4.21. Zobowiązania pozostałe

Pozostałe zobowiązania obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych, zobowiązania z tytułu VAT oraz inne zobowiązania z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych a także zobowiązania z tytułu gwarancji finansowych. Pozostałe zobowiązania ujemowane są w zamortyzowanym koszcie.

4.22. Kaucje otrzymane z tytułu umów o budowę

Kaucje otrzymane z tytułu umów o budowę to kwoty wynikające z otrzymanych kwot w ramach realizowanych umów o usługę budowlaną. Spółka zatrzymuje kaucje z faktur sprzedaży wystawionych przez podwykonawców wraz z postępowaniem w realizacji usług bądź są jednorazowo wnoszone przez podwykonawców. Kaucje są rozliczane wraz z zakończeniem realizacji kontraktu bądź po zakończeniu okresu gwarancji.

Kaucje z tytułu umów o budowę są ujemowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych bądź wpłaconych przez dostawców. W kolejnych okresach kaucje są ujemowane w zamortyzowanym koszcie. Wpływ wyceny w zamortyzowanym koszcie ujemowany jest jako przychody / koszty finansowe.

4.23. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wypłacanych przez Spółkę należą:

- wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne,
- krótkoterminowe płatne nieobecności, jeśli oczekuje się, że nieobecność wystąpi w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,
- wypłaty z zysku i premie przypadające do wypłaty w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,
- świadczenia niepieniężne dla aktualnie zatrudnionych pracowników.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze, w tym wpłaty do programów określonych składek, ujemowane są w okresie, w którym jednostka otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku i premii, gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do dokonania takich wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

Spółka ujmuje przewidywane koszty krótkoterminowych świadczeń pracowniczych w formie płatnych nieobecności w przypadku kumulowanych płatnych nieobecności (czyli takich, do których uprawnienia przechodzą na przyszłe okresy i można je wykorzystać w przyszłości, jeśli w bieżącym okresie nie zostały

w pełni wykorzystane) oraz w przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności (które rodzą zobowiązania po stronie Spółki z chwilą ich wystąpienia).

Zgodnie z Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy (ZUZP) pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalnych i rentowych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odprawy jest uzależniona od stażu pracy w Spółce i jej poprzedników prawnych (pod warunkiem, że spółka 2 lata pod rząd uzyska zysk netto, w innym przypadku wysokość odprawy stanowi jednomiesięczne wynagrodzenie). Na wysokość odprawy wpływ ma wspomniany wyżej staż ale również średnie wynagrodzenie w Spółce z grudnia roku poprzedniego. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych Spółka prezentuje w pozycji zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych.

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne i rentowe) oraz inne długoterminowe świadczenia pracownicze (m.in. długoterminowe renty inwalidzkie) ustalane są z wykorzystaniem metody prognozowanych uprawnień jednostkowych z wyceny aktuarialnej przeprowadzanej na koniec okresu sprawozdawczego.

Zyski i straty aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia są prezentowane w innych całkowitych dochodach. Natomiast zyski i straty dotyczące innych długoterminowych świadczeń pracowniczych są odnoszone w rachunek zysków i strat bieżącego okresu sprawozdawczego.

4.24. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

4.25. Kapitał rezerwy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych

Spółka ujmuje odrębnie składniki instrumentów finansowych, które tworzą jej zobowiązanie finansowe oraz dają jej posiadaczom opcję zamiany na instrument kapitałowy Spółki. Spółka jest emitentem obligacji zamiennych na akcje Spółki. Na dzień emisji obligacji Spółka wyceniła element kapitałowy oraz element zobowiązaniowy wyemitowanych obligacji. Element zobowiązaniowy został wyceniony w wartości godziwej. Element kapitałowy został określony jako wartość końcowa (rezydualna) kwoty pozostającej po odjęciu od wartości godziwej całego instrumentu odrębnie ustalonej wartości komponentu zobowiązaniowego. Spółka nie zmienia kwalifikacji składnika zobowiązaniowego i kapitałowego w zależności od zmiany prawdopodobieństwa wykonania opcji zamiany.

4.26. Przychody z umów z Klientami

Spółka ujmuje umowę z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych jednostki); oraz
- jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Spółka łączy dwie lub więcej umów, które zostały zawarte jednocześnie lub niemal jednocześnie z tym samym klientem (lub podmiotami powiązаныmi z klientem), i ujmuje je jako jedną umowę, jeżeli spełnione jest co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- umowy są negocjowane jako pakiet i dotyczą tego samego celu handlowego;
- kwota wynagrodzenia należnego w ramach jednej umowy zależy od ceny lub wykonania innej umowy; lub
- dobra lub usługi przyręczone w umowach (lub niektóre dobra lub usługi przyręczone w każdej z umów) stanowią pojedyncze zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Spółka ujmuje zmianę umowy jako oddzielną umowę, jeżeli jednocześnie: zakres umowy zwiększa się ze względu na dodanie przyręczonych dóbr lub usług, które są uznawane za odrębne, oraz cena określona w umowie zwiększa się o kwotę wynagrodzenia, odzwierciedlającą określone przez jednostkę indywidualne ceny sprzedaży dodatkowych przyręczonych dóbr lub usług oraz wszelkie odpowiednie korekty tej ceny dokonane w celu uwzględnienia okoliczności konkretnej umowy.

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyręczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta:

- dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić; lub
- grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Dobro lub usługa przyręczone klientowi są odrębne, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

- klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne (tj. dobro lub usługa mogą być odrębne); oraz
- zobowiązanie jednostki do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie (tj. dobro lub usługa są odrębne w ramach samej umowy).

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyręczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia Spółka ustala w momencie zawarcia umowy, czy będzie spełniać zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu czy też spełni je w określonym momencie. Jeśli Spółka nie spełnia zobowiązania do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu, zobowiązanie do wykonania świadczenia jest spełniane w określonym momencie.

Spółka stosuje jedną metodę pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania w odniesieniu do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu oraz stosuje tę metodę konsekwentnie w odniesieniu do podobnych zobowiązań do wykonania świadczenia i w podobnych

okolicznościach. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ponownie ocenia stopień całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu.

Do pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania Spółka stosuje metody oparte na nakładach. Przychody ujmują się w oparciu o działania lub nakłady poniesione przy spełnianiu zobowiązania do wykonania świadczenia w stosunku do całkowitych oczekiwanych nakładów koniecznych do wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Stopień zaawansowania mierzony jest udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w szacowanych całkowitych kosztach wykonania usługi lub udziałem nakładu wykonanej pracy w stosunku do całkowitych nakładów pracy.

Po spełnieniu (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia Spółka ujmuje jako przychód kwotę równą cenie transakcyjnej (z wyłączeniem szacowanych wartości zmiennego wynagrodzenia, które są ograniczone), która została przypisana do tego zobowiązania do wykonania świadczenia.

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Spółka uwzględnia warunki umowy. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich. Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Ustalając cenę transakcyjną, Spółka koryguje przyrzeczoną kwotę wynagrodzenia o zmianę wartości pieniądza w czasie, jeśli rozkład w czasie płatności uzgodniony przez strony umowy (w sposób wyraźny lub domyślny) daje Spółce istotnie korzyści bądź generuje istotne koszty finansowe z tytułu finansowania przekazania dóbr lub usług. W takich okolicznościach Spółka uznaje, że umowa zawiera istotny element finansowania. Istotny element finansowania może występować bez względu na to, czy przyrzeczenie finansowania jest wyraźnie określone w umowie czy też wynika z warunków płatności uzgodnionych przez strony umowy.

Spółka przypisuje do zobowiązań do wykonania świadczenia określonych w umowie wszelkie późniejsze zmiany ceny transakcyjnej na takich samych zasadach jak w momencie zawarcia umowy. Kwoty przypisane do spełnionych zobowiązań do wykonania świadczenia ujmują się jako przychody lub jako zmniejszenie przychodów w okresie, w którym cena transakcyjna uległa zmianie.

Jeżeli Spółka, jako jedna ze stron umowy spełniła zobowiązanie, Spółka przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy (w pozycji „Należności z tytułu wyceny kontraktów”) lub zobowiązanie z tytułu umowy (w pozycji „Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów”) – w zależności od stosunku pomiędzy spełnieniem zobowiązania przez jednostkę a wystawionymi fakturami. Spółka przedstawia wszelkie bezwarunkowe prawa do otrzymania wynagrodzenia oddzielnie jako należności handlowe.

Spółka prezentuje otrzymane zaliczki w pozycji dotyczącej wyceny kontraktów.

W przypadku gdy w dostarczanie dóbr lub usług klientowi zaangażowany jest inny podmiot, Spółka określa, czy charakter przyrzeczenia stanowi zobowiązanie do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu określonych dóbr lub usług (w tym przypadku Spółka jest zleceniodawcą) czy też na zleceniu innemu podmiotowi dostarczenia tych dóbr lub usług (w tym przypadku Spółka jest pośrednikiem).

Spółka jest zleceniodawcą, jeśli sprawuje kontrolę nad przyrzeczoną dobrą lub usługą przed ich przekazaniem klientowi. Spółka nie musi jednak działać jako zleceniodawca, jeśli uzyskuje tytuł prawny do produktu tylko chwilowo, zanim zostanie on przeniesiony na klienta. Spółka występująca w umowie jako zleceniodawca może sama wypełnić zobowiązanie do wykonania świadczenia lub może powierzyć wypełnienie tego zobowiązania lub jego części innemu podmiotowi (np. podwykonawcy) w jej imieniu. Jeśli Spółka będąca zleceniodawcą wypełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, ujmuje przychody w kwocie wynagrodzenia, do którego – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie uprawniona w zamian za przekazane dobra lub usługi.

Spółka działa jako pośrednik, jeśli jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Jeśli Spółka będąca pośrednikiem wypełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, ujmuje przychody w kwocie jakiegokolwiek opłaty lub prowizji, do której – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Opłata lub prowizja należna jednostce może być kwotą wynagrodzenia,

które Spółka zachowuje po zapłaceniu innemu podmiotowi wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi dostarczane przez ten podmiot.

4.27. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą bilansową w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Aktywa / rezerwy na podatek odroczony ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych / dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczących pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytułu prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Jeżeli w ocenie Spółki jest prawdopodobne, że podejście Spółki do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Spółka określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym. Oceniając to prawdopodobieństwo, Spółka przyjmuje, że organy podatkowe uprawnione do skontrolowania i zakwestionowania sposobu traktowania podatkowego przeprowadzą taką kontrolę i będą miały dostęp do wszelkich informacji.

Jeżeli Spółka stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Spółki do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Spółka odzwierciedla skutki niepewności w ujęciu księgowym podatku w okresie, w którym to ustaliła. Spółka ujmuje zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego z wykorzystaniem jednej z dwóch niżej wymienionych metod, w zależności od tego, która z nich lepiej odzwierciedla sposób, w jaki niepewność może się zmaterializować:

- Spółka określa najbardziej prawdopodobny scenariusz – jest to pojedyncza kwota spośród możliwych wyników lub
- Spółka ujmuje wartość oczekiwaną - jest to suma kwot ważonych prawdopodobieństwem spośród możliwych wyników.

4.28. Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę do dnia 31 grudnia 2018

Poniżej opisano najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę w okresie przed wdrożeniem nowego standardu MSSF 16, tj. do 31 grudnia 2018 roku. Polityka dotycząca MSSF 16 została opisana w punkcie 3.4.

Spółka jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty wstępne są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty wstępne z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

Spółka jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty wstępne z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako przychody operacyjne w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym stają się należne.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Okresy użytkowania ekonomicznego rzeczowych aktywów trwałych, nota 4.3

Spółka weryfikuje przewidywane okresy użytkowania ekonomicznego składników pozycji rzeczowych aktywów trwałych na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego.

Wycena w wartości godziwej i procedury związane z wyceną

Nieruchomości inwestycyjne są wyceniane przez Spółkę w wartości godziwej dla celów sprawozdawczości finansowej. Wycena jest przeprowadzana przez zewnętrznych wykwalifikowanych rzeczoznawców majątkowych. Wyceny sporządzane są metodami dochodowymi bądź metodami porównawczymi. Spółka stosuje model wartości przeszacowanej dla klasy aktywów: nieruchomości i budowle. W sytuacji gdy przeprowadzane jest przeszacowanie, Spółka pozyskuje wyceny do wartości godziwej dla poszczególnych lokalizacji nieruchomości i budowli. Przeszacowanie jest przeprowadzane dla całej klasy aktywów w sytuacji gdy wartość godziwa istotnie różni się od wartości bilansowej. Wyceny

sporządzane są metodami dochodowymi bądź metodami porównawczymi. Szczegóły dotyczące przeprowadzonych wycen opisane zostały w nocie nr 11.3.

Utrata wartości aktywów

Spółka przeprowadza testy na utratę wartości środków trwałych i udziałów w sytuacji, gdy występują czynniki świadczące o możliwości wystąpienia utraty wartości aktywów. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego, nota nr 8.3

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Ujmowanie przychodów, nota nr 15

Marże brutto realizowanych kontraktów ustalane są na podstawie sformalizowanego procesu Przeglądu Projektów, jako różnica między ceną sprzedaży oraz szacowanymi kosztami całkowitymi kontraktu (suma kosztów poniesionych oraz kosztów estymowanych do zakończenia kontraktu). Weryfikacja estymowanych kosztów do zakończenia projektu odbywa się podczas Przeglądu Projektów przeprowadzanych miesięcznie, kwartalnie, półrocznie, bądź z inną częstotliwością w zależności od rodzaju kontraktu. Koszty do zakończenia projektu określane są przez kompetentne zespoły, merytorycznie odpowiedzialne za realizację danego obszaru na podstawie wiedzy i doświadczenia.

Spółka stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody wymaga od Spółki szacowania proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania. Stopień zaawansowania prac jest mierzony w oparciu o metodę opartą na nakładach, tj. jako udział dotychczas poniesionych kosztów w całkowitym oczekiwanym budżecie kosztowym kontraktu. W oparciu o zaktualizowane budżety kontraktów oraz stopień zaawansowania kontraktów budowlanych, Spółka ujmuje skutki zmian szacunków w wyniku okresu.

Wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych – odprawy emerytalne i rentowe

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie nr 25.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne, nota nr 24

Rezerwy na zobowiązania z tytułu napraw gwarancyjnych tworzy się w trakcie realizacji kontraktu proporcjonalnie do przychodów ze sprzedaży. Wysokość tworzonych rezerw jest zależna od rodzaju wykonywanych usług budowlanych i stanowi określony procent wartości przychodów ze sprzedaży danego kontraktu. Wartość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych może jednak podlegać indywidualnej analizie (w tym poprzez opinię kierownika odpowiedzialnego za daną budowę) i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Wykorzystanie rezerw następuje w ciągu pierwszych 3 - 5 lat po zakończeniu inwestycji w proporcjach, odpowiadających faktycznie ponoszonym kosztom napraw.

Rezerwy na sprawy sądowe, nota nr 24

Rezerwy związane ze skutkami toczącego się postępowania sądowego tworzy się wówczas, gdy przeciwko jednostce wniesiono pozew, a prawdopodobieństwo wyroku niekorzystnego dla jednostki jest większe niż prawdopodobieństwo wyroku korzystnego. Podstawą oceny tego prawdopodobieństwa jest przebieg postępowania sądowego oraz opinie prawników. Utworzone rezerwy obciążają pozostałe koszty operacyjne.

Rezerwa na kary, nota nr 24

Oszacowania kwoty kar umownych dokonują służby techniczne, zajmujące się realizacją umowy budowlanej, wraz z działem prawnym interpretującym postanowienia umowy. Rezerwy na kary tworzy się w przypadku gdy prawdopodobieństwo nałożenia kary przez zamawiającego z tytułu nienależytego wykonania umowy jest wysokie.

Rezerwa na koszty rozliczenia kontraktów, nota nr 24

Rezerwy na koszty kontraktów dotyczą końcowego rozliczenia kontraktów drogowych.

Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach budowlanych, nota nr 24

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów oraz całkowitych kosztów z tytułu realizowanych projektów. Przewidywana całkowita strata na kontrakcie ujmowana jest jako koszty okresu, w którym została rozpoznana.

Rezerwa na poręczenia, nota nr 24

Udzielone poręczenie wykazuje się w księgach jako rezerwę jeżeli na dzień bilansowy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że kredytobiorca nie będzie mógł spłacić swoich długów.

Odpis aktualizujący wartość należności (nota nr 14) i materiałów

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje analizy indywidualnych przesłanek utraty wartości należności handlowych takich jak: należności sporne, należności dochodzone na drodze sądowej, należności od spółek w upadłości lub likwidacji oraz inne. Na tej podstawie Spółka dokonuje indywidualnych odpisów aktualizujących wartość należności, a pozostałe należności Spółka obejmuje odpisem na oczekiwane straty kredytowe. Technika kalkulacji odpisów została opisana w notce nr 4.14.

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje aktualizacji odpisu aktualizacyjnego wartości materiałów zbędnych biorąc pod uwagę okres zalegania na magazynie oraz potencjalne możliwości wykorzystania w przyszłości.

6. Segmenty sprawozdawcze

Dla celów zarządczych Spółka została podzielona na części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi. Z uwagi na nieosiągnięcie progów ilościowych określonych w MSSF 8 Spółka połączyła informacje dotyczące segmentów: Budownictwo przemysłowe oraz segmentu Budownictwo infrastrukturalne z informacjami prezentowanymi w segmencie Pozostała działalność. Istnieją zatem następujące sprawozdawcze segmenty :

Energetyka	usługi związane z branżą energetyczną. Generalne wykonawstwo obiektów w branży energetycznej, projektowanie, produkcja i sprzedaż kotłów energetycznych, usługi serwisowe w zakresie stałej i kompleksowej obsługi elektrowni, elektrociepłowni i zakładów przemysłowych.
Nafta, gaz, chemia	generalne wykonawstwo obiektów w branży chemicznej. Montaż urządzeń procesowych dla przemysłu chemicznego i petrochemicznego, prefabrykacja i montaż konstrukcji stalowych, rurociągów, technologicznych, zbiorników magazynowych oraz rurociągów, prefabrykacja i montaż pieców dla przemysłu rafineryjnego. Realizacja projektów proekologicznych. Odbiorcami usług są zakłady chemiczne, rafinerie, petrochemie, gazownictwo.
Pozostała działalność	budownictwo przemysłowe i infrastrukturalne oraz usługi sprzętowo transportowe, usługi wynajmu, dzierżawy, badań laboratoryjnych, serwis urządzeń, pozostałe usługi nie ujęte w innych segmentach, udział w zyskach / (stratach) spółek komandytowych, w których Spółka posiada udziały.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Do oceny wyników operacyjnych segmentów Zarząd wykorzystuje wynik segmentu osiągnięty na działalności operacyjnej oraz wynik brutto segmentu. Podatek dochodowy jest monitorowany na poziomie Spółki i nie jest dokonywana jego alokacja do segmentów.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków poszczególnych segmentów operacyjnych Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i dnia 31 grudnia 2018 roku. Zarząd Spółki monitoruje regularnie wyniki segmentów; natomiast od 1 stycznia 2014 roku, nie dokonuje się bieżącej oceny aktywów i zobowiązań segmentów. W związku z tym zgodnie z MSSF 8.23, poniższe tabele nie zawierają podziału aktywów i zobowiązań według segmentów.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Dane dotyczące segmentów przedstawione są według zasad identycznych jakie służą przygotowaniu sprawozdania finansowego.

Rok zakończony 31 grudnia 2019	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Pozostała działalność	Działalność razem
Przychody				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	470 125	220	54 513	524 858
Sprzedaż między segmentami	–	–	–	–
Przychody segmentu razem	470 125	220	54 513	524 858
Wyniki				
Zysk / (strata) segmentu z działalności operacyjnej	26 771	5 213	26 128	58 112
Saldo przychodów i kosztów finansowych	(27)	–	31 334	31 307
Zysk / (strata) brutto segmentu	26 744	5 213	57 462	89 419
Rok zakończony 31 grudnia 2018				
	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Pozostała działalność	Działalność razem
Przychody				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	462 108	823	52 274	515 205
Sprzedaż między segmentami	–	–	–	–
Przychody segmentu razem	462 108	823	52 274	515 205
Wyniki				
Zysk / (strata) segmentu z działalności operacyjnej	24 710	4 376	25 896	54 982
Saldo przychodów i kosztów finansowych	(145)	–	(30 911)	(31 056)
Zysk / (strata) brutto segmentu	24 565	4 376	(5 015)	23 926

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami podlegają eliminacji.

7. Przychody i koszty

7.1. Przychody ze sprzedaży w podziale na kategorie

Przychody według rodzaju dobra lub usługi

Rok zakończony 31 grudnia 2019	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Pozostała działalność	Działalność razem
Przychody ze sprzedaży usług i produktów	470 124	186	34 754	505 064
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	–	34	85	119
Przychody z wynajmu	1	–	19 674	19 675
Przychody ze sprzedaży razem	470 125	220	54 513	524 858

Przychody według rodzaju dobra lub usługi

Rok zakończony 31 grudnia 2018	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Pozostała działalność	Działalność razem
Przychody ze sprzedaży usług i produktów	462 107	737	33 723	496 567
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	–	86	98	184
Przychody z wynajmu	1	–	18 453	18 454
Przychody ze sprzedaży razem	462 108	823	52 274	515 205

Przychody z tytułu umów z klientami w rozumieniu MSSF 15 obejmują dwie pierwsze pozycje z powyższej tabeli.

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów są przychodami osiąganymi w punkcie czasu. Natomiast przychody ze sprzedaży usług są przychodami osiąganymi w czasie.

7.2. Informacje geograficzne

Poniżej przedstawione zostały dane na temat przychodów dotyczących poszczególnych obszarów geograficznych.

W ciągu 2019 roku Spółka nie zrealizowała żadnych przychodów poza krajem.

Rok zakończony 31 grudnia 2018	Energetyka	Nafta, gaz, chemia	Pozostała działalność	Działalność razem
Kraj	462 108	331	47 305	509 744
Zagranica	–	492	4 969	5 461
Przychody ze sprzedaży razem	462 108	823	52 274	515 205

Spółka klasyfikuje sprzedaż jako sprzedaż krajową bądź zagraniczną w oparciu o miejsce świadczonej usługi lub realizowanej dostawy.

7.3. Kluczowi odbiorcy

W 2019 roku Spółka miała dwóch odbiorców, dla których sprzedaż przekroczyła 10% przychodów ze sprzedaży. Sprzedaż dla tych odbiorców wyniosła 378,4 mln zł i jest prezentowana w segmencie Energetyka.

7.4. Istotne zdarzenia dotyczące realizowanych kontraktów

W 2019 roku Spółka realizowała następujące kontrakty strategiczne w segmencie energetyki:

- kontrakt na budowę dwóch nowych bloków energetycznych w Elektrowni Opole,
- kontrakt na budowę nowego bloku w Elektrociepłowni Żerań
- kontrakt na budowę nowego bloku w Zakładach Azotowych Puławy

Elektrownia Opole

Od stycznia 2014 roku Spółka realizowała w konsorcjum kontrakt na budowę dwóch nowych bloków energetycznych w Elektrowni Opole. Dla realizacji tego kontraktu została wyodrębniona spółka celowa: Polimex Opole z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, na poziomie tej spółki realizowana jest zasadnicza część marży. Kontrakt ten jest znaczącym kontraktem Spółki w strategicznej dla firmy branży energetycznej. To historycznie największa i o kluczowym znaczeniu dla polskiej energetyki inwestycja w polskim sektorze energetycznym. Jej wartość wynosi 11,6 mld zł brutto, z czego około 42%, czyli 4,8 mld zł, przypada na Spółkę.

W dniu 31 maja 2019 roku konsorcjum Spółki oraz Mostostal Warszawa S.A. i Rafako S.A. otrzymało od PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. świadectwo zakończenia realizacji bloku energetycznego nr 5 w Elektrowni Opole. Otrzymanie świadectwa oznacza pomyślne ukończenie realizacji wskazanego obiektu wraz z potwierdzeniem jego odbioru przez Zamawiającego.

W dniu 7 czerwca 2019 roku Polimex Opole Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie, zawarła z bankiem PKO BP S.A. Aneks do Umowy o Udzielenie gwarancji do kontraktu. Na mocy podpisanego aneksu, termin ważności gwarancji należytego wykonania został wydłużony do dnia 30 grudnia 2019 r., a kwota gwarancji uległa zmniejszeniu z 199 161 tys. zł do 198 571 tys. zł.

W dniu 30 września 2019 roku konsorcjum Spółki oraz Mostostal Warszawa S.A. i Rafako S.A. otrzymało od PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. świadectwo zakończenia realizacji bloku energetycznego nr 6 w Elektrowni Opole. Otrzymanie świadectwa oznacza pomyślne ukończenie realizacji wskazanego obiektu wraz z potwierdzeniem jego odbioru przez Zamawiającego. Tym samym nastąpiło zakończenie realizacji całego projektu budowy nowych bloków w Elektrowni Opole. Obecnie projekt jest w trakcie 2 letniego okresu gwarancyjnego. Trwa proces finalizowania rozliczeń z podwykonawcami.

Elektrociepłownia Żerań

Od czerwca 2017 roku Spółka (w konsorcjum z Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH) realizuje dostawę i montaż bloku gazowo-parowego o mocy elektrycznej na poziomie 497 MW i mocy cieplnej

na poziomie 326 MW wraz z instalacjami i obiektami pomocniczymi w Elektrociepłowni Żerań w Warszawie. Łączna wartość kontraktu na dzień podpisania wyniosła ok. 982,28 mln zł oraz 111,93 mln euro z czego na Spółkę przypada ok.26%. W ciągu roku obrotowego 2018 wystąpiła konieczności utworzenia dodatkowej rezerwy na koszty w kwocie ok. 57,6 mln PLN, która wpłynęła na zmniejszenie EBITDA spółki w podanej powyżej wysokości. Zaawansowanie kosztowe (PoC) kontraktu na 31 grudnia 2019 r. to 50,9%. Wraz z postępem w realizacji kontraktu rezerwa na stratę jest sukcesywnie wykorzystywana. Całkowita oczekiwana strata na realizacji tego kontraktu uległa zmniejszeniu i wynosi na dzień 31 grudnia 2019 54,1 miliona zł.

W dniu 30 stycznia 2019 roku podpisano aneks pomiędzy zamawiającym a konsorcjum realizującym kontrakt. W wyniku aneksu rozszerzeniu uległ zakres kontraktu. Cena kontraktu w zakresie przypadającym na Grupę zwiększyła się o 5 426 tys. zł. Aneks przedłużył także termin do podpisania protokołu o przejęciu bloku do eksploatacji przez zamawiającego, co ma nastąpić w ciągu 37 miesięcy od daty podpisania kontraktu.

W dniu 17 lipca 2019 roku podpisano aneks nr 2 pomiędzy zamawiającym a konsorcjum realizującym kontrakt. Na mocy aneksu, okres w trakcie którego wykonawca zobowiązał się doprowadzić do podpisania protokołu przejęcia bloku do eksploatacji uległ przedłużeniu do 40 miesięcy i 21 dni od dnia zawarcia Kontraktu. Zmiana ta jest spowodowana wystąpieniem w dniu 4 września 2018 roku w Japonii tajfunu „Jebi”, którego działanie w miejscu składowania elementów wyposażenia turbiny gazowej, skutkowało uszkodzeniem tych elementów w sposób uniemożliwiający udzielenie wynikającej z kontraktu pełnej gwarancji jakości i rękojmi za ich wady fizyczne. Zamawiający oraz wykonawca zgodnie uznali powyższe zdarzenie za działanie siły wyższej, postanawiając o wydłużeniu terminu realizacji Kontraktu o czas niezbędny do usunięcia jej skutków.

W dniu 20 listopada 2019 roku podpisano aneks pomiędzy zamawiającym a konsorcjum skutkujący wzrostem wynagrodzenia w zakresie przypadającym na Grupę w wysokości 2 492 tys. zł.

Elektrociepłownia Puławy

W dniu 25 września 2019 roku została zawarta umowa pomiędzy Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. a konsorcjum, w skład którego wchodzi: Polimex Mostostal S.A. (jako lider konsorcjum), Polimex Energetyka Sp. z o.o. oraz SBB ENERGY S.A. Przedmiotem Umowy jest budowa kompletnego Bloku energetycznego ciepłowniczo-kondensacyjnego w oparciu o paliwo węglowe, z zamkniętym układem chłodzenia z chłodniami wentylatorowymi mokrymi, o mocy elektrycznej brutto w zakresie 90-100 MWe, o mocy cieplnej dostarczanej z paliwem do paleniska kotła Bloku niższej niż 300 MWt, mocy cieplnej w parze technologicznej co najmniej 250MWt, pracującego na parametrach pary. Wynagrodzenie za wykonanie Zadania jest zryczałtowane i wynosi 1 159 900 tys. zł, z czego na Grupę przypada ok. 99%. Na podstawie umowy wykonawca zobowiązał się przekazać zamawiającemu blok energetyczny do użytkowania w terminie trzydzieści sześciu miesięcy od dnia wyznaczonego przez zamawiającego jako dzień rozpoczęcia prac. W dniu 16 grudnia 2019 roku zawarto umowę z Fabryką Kociołów SEFAKO S.A., której przedmiotem jest wykonanie przez SEFAKO projektu podstawowego oraz dokumentacji wykonawczej, prefabrykacja i dostawa kompletnego kotła wraz z wyposażeniem i zabezpieczeniami. Wartość tego zamówienia podwykonawczego wyniosła 179 900 tys. zł. W dniu 20 grudnia 2019 roku zawarto umowę z Siemens AG, której przedmiotem jest wykonanie i dostawa przez Siemens zestawu generatora turbiny parowej, podgrzewaczy wody zasilającej oraz części zamiennych. Wynagrodzenie zostało ustalone na kwotę 17 457 tys. euro. W dniu 31 grudnia 2019 roku doszło do zawarcia pomiędzy Polimex Mostostal S.A. a Bankiem Ochrony Środowiska S.A. umowy gwarancyjnej w przedmiocie wystawienia gwarancji należytego wykonania kontraktu, na potrzeby zabezpieczenia wykonania kontraktu na kwotę 59 650 tys. zł z okresem obowiązywania nie dłużej niż do dnia 22 listopada 2022 r. W związku ze spełnieniem się warunków zawieszających, w dniu 31 stycznia 2020 roku BOŚ Bank wystawił na zlecenie Grupy gwarancję dobrego wykonania.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

7.5. Koszty według rodzajów

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Amortyzacja	7 768	3 178
Zużycie materiałów i energii	30 152	14 202
Usługi obce, w tym budowlane	423 213	454 295
Podatki i opłaty	3 292	3 439
Koszty świadczeń pracowniczych	37 650	27 820
Pozostałe koszty rodzajowe	8 006	2 060
Koszty według rodzajów razem	510 081	504 994
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(33 495)	(32 955)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	53	106
Zmiana stanu produktów	17	8
Koszt własny sprzedaży	476 656	472 153

Koszty z tytułu leasingu krótkoterminowego oraz leasingu aktywów o niskiej wartości poniesione w trakcie 2019 roku wyniosły 2.485 tys. zł. Koszty te prezentowane są jako element kosztów usług obcych.

Koszty dotyczące nieruchomości z tytułu których spółka osiąga przychody z tytułu wynajmu wyniosły w 2019 roku: 12.238 tys. zł, zaś w roku 2018: 12.598 tys. zł.

7.6. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	7 032	3 010
Amortyzacja środków trwałych oraz praw do użytkowania aktywów	6 778	2 564
Amortyzacja aktywów niematerialnych	254	446
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	736	168
Amortyzacja środków trwałych oraz praw do użytkowania aktywów	692	109
Amortyzacja aktywów niematerialnych	44	59
Amortyzacja i odpisy aktualizujące razem	7 768	3 178
Razem amortyzacja środków trwałych oraz praw do użytkowania aktywów	7 470	2 673
Razem amortyzacja aktywów niematerialnych	298	505

7.7. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Wynagrodzenia	32 032	23 434
Koszty ubezpieczeń społecznych	4 598	3 574
Koszty świadczeń emerytalnych	348	281
Odpisy na ZFŚS	301	245
Inne	371	286
Koszty świadczeń pracowniczych razem	37 650	27 820

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

7.8. Zyski / (straty) z tytułu utraty wartości aktywów

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Odpisy aktualizujące wartość należności	20 736	10 791
Odpisy aktualizujące wartość pożyczek	(761)	(878)
Zyski / (straty) z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	19 975	9 913

7.9. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	239	1 683
Rozwiązanie rezerw na sprawy sądowe	11 114	13 081
Rozwiązane rezerwy na koszty rozliczenia kontraktów	2 363	–
Rozwiązane rezerwy na napraw gwarancyjne	1 392	–
Przeszacowanie niefinansowych aktywów trwałych do wartości godziwej	1 428	–
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	995	8 464
Uzyskane odszkodowania i kary	2 208	2 322
Umorzenie zobowiązań	4 825	8 909
Środki z licytacji majątku likwidowanej spółki	–	3 013
Inne	1 154	1 555
Pozostałe przychody operacyjne razem	25 718	39 027

7.10. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość niefinansowych aktywów trwałych	415	532
Utworzenie rezerw na sprawy sądowe	–	1 873
Odszkodowania i kary	940	548
Koszty sądowe	629	987
Inne	304	115
Pozostałe koszty operacyjne razem	2 288	4 055

7.11. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Przychody z tytułu odsetek bankowych i pożyczek	4 790	6 213
Przychody z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie należności	50	1 202
Zysk z tytułu modyfikacji instrumentów finansowych w związku z wygraną sprawą sądową	14 774	–
Przychody z tytułu dywidendy	4 873	1 876
Przychody ze sprzedaży aktywów finansowych	–	579
Dodatnie różnice kursowe	330	–
Wycena rozrachunków długoterminowych zamortyzowanym kosztem	2 436	2 827
Rozwiązanie rezerw na koszty finansowe	297	1 000
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość udziałów	36 838	9 318
Udziały w zyskach spółek komandytowych	7 518	11 329
Zysk z likwidacji spółek	–	817
Inne	180	611
Przychody finansowe razem	72 086	35 772

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

W trakcie 2019 roku Spółka dokonała odwrócenia odpisów aktualizujących dotyczące udziałów w spółkach zależnych w wysokości 36 838 tys. zł. Transakcje te zostały opisane w nocie 12.1.

W roku 2019 na wartość 7 518 tys. zł udziałów w zyskach spółek komandytowych składają się udziały w zyskach spółek: Mostostal Siedlce Sp. z o.o. Sp. k., Polimex Budownictwo Sp. z o.o. Sp. k. i Polimex Operator Sp. z o.o. Sp. k.

7.12. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Odsetki od kredytów bankowych i pożyczek	5 859	5 840
Odsetki i prowizje od obligacji	16 602	15 589
Odsetki od innych zobowiązań	416	2 041
Prowizje bankowe od gwarancji i kredytów	1 072	1 754
Ujemne różnice kursowe	–	396
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu	355	–
Utworzenie rezerw na koszty finansowe	301	753
Udział w stratach spółek komandytowych	16 174	40 454
Inne	–	1
Koszty finansowe razem	40 779	66 828

W 2019 roku udział w stracie spółki Polimex Opole Sp. z o.o. Sp. k. prezentowany jest w pozycji udział w stratach spółek komandytowych.

8. Podatek dochodowy

8.1. Bieżący podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Rachunek zysków i strat		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(1)	–
Podatek dochodowy zagraniczny za lata ubiegłe	(1 033)	–
Odroczony podatek dochodowy	5 278	(1 824)
Obciążenie podatkowe z działalności kontynuowanej wykazane w rachunku zysków i strat	4 244	(1 824)
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Odroczony podatek dochodowy z tytułu przeszacowania gruntów i budynków	(19)	–
Odroczony podatek dochodowy związany z wyceną zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	18	3
Obciążenie podatkowe z działalności kontynuowanej wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(1)	3

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by, stosując średnią ważoną stawkę podatku (mającą zastosowanie do zysku Spółki):

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	89 419	23 926
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej w 2019 roku 19% (2018: 19%)	(16 990)	(4 546)
Efekty podatkowe następujących pozycji:		
- Podatek dochodowy zagraniczny za lata ubiegłe	(1 033)	-
- Dochody niepodlegające opodatkowaniu	8 351	6 375
- Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(5 224)	(1 686)
- Ujęcie rozliczenia różnic przejściowych związanych z wynikami spółek komandytowych	6 621	22 176
- Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujęte od strat i różnic przejściowych z tytułu których nie rozpoznano aktywów w poprzednich okresach	12 431	-
- Straty podatkowe i ujemne różnice przejściowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	(9 914)
- Korekta podatkowych stawek amortyzacyjnych za lata ubiegłe	-	(6 073)
- Pozostałe	88	(8 156)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	4 244	(1 824)

8.2. Odroczonego podatek dochodowy

Poniższa tabela prezentuje aktywa i rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego przed kompensatą.

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego: przed kompensatą		
- przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	60 160	74 975
- przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	94 529	64 759
	154 689	139 734
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego: przed kompensatą		
- przypadająca do realizacji po upływie 12 miesięcy	3 438	3 532
- przypadająca do realizacji w ciągu 12 miesięcy	10 845	1 073
	14 283	4 605

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

8.3. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Pozostałe świadczenia pracownicze	Odpisy aktualizujące wartość zapasów	Odpisy aktualizujące wartość należności	Wycena kontraktów długoterminowych	Rezerwy	Zobowiązania przeterminowane	Straty podatkowe	Odsetki naliczone	Podatek odroczony związany z różnicami przejściowymi w spółce komandytowej	Limit finansowania dłużnego	Pozostałe	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2018 roku	254	1 225	596	19 207	3 205	62 861	285	34 572	14 589	9 072	–	2 231	148 097
Uznanie / (obciążenie) wyniku finansowego	(133)	(649)	(17)	(4 607)	1 300	(32 446)	(81)	24 108	(4 181)	6 483	–	774	(9 449)
Uznanie / (obciążenie) innych całkowitych dochodów	3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3
Uznanie / (obciążenie) zysków zatrzymanych	–	–	–	1 073	–	–	–	–	–	–	–	–	1 073
Reklasyfikacja z rezerw	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	10	10
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku	124	576	579	15 673	4 505	30 415	204	58 680	10 408	15 555	–	3 015	139 734
Uznanie / (obciążenie) wyniku finansowego	40	262	(13)	(6 571)	8 293	(16 143)	(88)	15 843	(997)	5 517	7 624	1 170	14 937
Uznanie / (obciążenie) innych całkowitych dochodów	18	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	18
Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku	182	838	566	9 102	12 798	14 272	116	74 523	9 411	21 072	7 624	4 185	154 689
Prezentacja netto aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego													(14 283)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego w bilansie													140 406

Polimex Mostostal S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 (w tysiącach złotych)

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	Różnice przejściowe dotyczące środków trwałych	Wycena kontraktów długoterminowych	Wycena walutowa	Pozostałe	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2018 roku	9 477	1 152	86	1 505	12 220
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	(5 945)	(1 150)	(96)	(434)	(7 625)
Reklasyfikacja do aktywów		-	10	-	10
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku	3 532	2	-	1 071	4 605
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	(41)	7 335	-	2 365	9 659
Obciążenie / (uznanie) innych całkowitych dochodów	19	-	-		19
Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku	3 510	7 337	-	3 436	14 283
Prezentacja netto aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego					(14 283)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego w bilansie					-

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka posiadała 392 223 tys. zł. nierozliczonych strat podatkowych. Wartość ujętych aktywów z tytułu podatku odroczonego w związku z istnieniem nierozliczonych strat podatkowych wyniosła 74 523 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie występują nierozpoznane aktywa z tytułu strat podatkowych. Spółka przeprowadziła analizę odzyskiwalności aktywów z tytułu strat podatkowych w oparciu o oczekiwane wyniki podatkowe oraz dodatkowe zdarzenia jednorazowe sprzyjające odzyskiwalności poniesionych w poprzednich okresach strat podatkowych. Analiza została przygotowana przy zastosowaniu najlepszych szacunków w najbardziej prawdopodobnym oczekiwanym wariacie. Zmiana poszczególnych założeń oraz eliminacja z analizy jednorazowych zdarzeń wspierających odzyskiwalność strat mogłaby prowadzić do innych wniosków dotyczących kwoty możliwych do rozliczenia strat. Przeprowadzona analiza jest wrażliwa w szczególności na zmiany wysokości oczekiwanych dochodów i kosztów podatkowych osiąganym z tytułu prowadzonej działalności operacyjnej. Podstawowym ograniczeniem w możliwości rozliczenia strat podatkowych jest ustanowiony w przepisach 5 letni okres w jakim można rozliczać osiągnięte straty podatkowe. Zgodnie z przeprowadzoną analizą Spółka będzie wykorzystywać aktywa z tytułu strat podatkowych w okresach: 2020 rok (w kwocie 128 482 tys. zł.), 2021 rok (w kwocie 70 339 tys. zł.), 2022 rok (w kwocie 109 163 tys. zł.), 2023 rok (w kwocie 66 187 tys. zł) oraz rok 2024 (w kwocie 18 052 tys. zł.). Jednorazowe zdarzenia wspierające odzyskiwalność strat podatkowych w szczególności dotyczą osiągnięcia dodatkowego dochodu podatkowego z tytułu: (i) zbycia nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (oczekiwany dochód podatkowy w kwocie 16 352 tys. zł w roku 2021), (ii) z tytułu zbycia udziałów w jednostce zależnej (54 707 tys. zł. w roku 2020), (iii) przekształcenia jednostki zależnej w spółkę komandytową, której dochody podatkowe będą rozliczane przez Spółkę (oczekiwane dodatkowe dochody podatkowe na poziomie 128 359 tys. zł. w latach 2021 - 2024). Zarząd Spółki ocenia, iż wystąpienie powyższych jednorazowych zdarzeń jest wysoce prawdopodobne.

9. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W latach 2018 - 2019 Spółka nie deklarowała i nie wpłacała dywidend. Spółka nie przewiduje w 2020 roku wypłaty dywidendy za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku.

10. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki za dany okres przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w okresie sprawozdawczym.

Spółka posiada zobowiązania finansowe z tytułu obligacji zamiennych na akcje. Obligacje te przy kalkulacji zysku na akcję posiadają antyrozwodnieniowy efekt. W związku z tym nie są one ujmowane w kalkulacji zysku rozwodnionego. Zysk podstawowy na akcję jest zbieżny z zyskiem rozwodnionym na akcję.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zysk / (strata) netto	93 663	22 102
Podstawowy i rozwodniony zysk / (strata) na jedną akcję		
Liczba akcji zarejestrowanych na dzień bilansowy	236 618 802	236 618 802
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia zysku/ (straty) zwykłej na akcję	236 618 802	236 618 802
Zysk / (strata) na akcję (w złotych)	0,396	0,093

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

11. Rzeczowe aktywa trwałe

11.1. Tabela ruchów rzeczowych aktywów trwałych

Poniższa tabela prezentuje wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Wartość netto	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Środki trwałe własne	10 610	3 682	115	276	–	14 683
Aktywa z tytułu praw do użytkowania	1 694	226	3 729	–	–	5 649
Środki trwałe razem	12 304	3 908	3 844	276	–	20 332

Poniższa tabela prezentuje własne rzeczowe aktywa trwałe.

	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	22 451	3 585	190	530	664	27 420
Nabycie aktywów trwałych	–	911	–	10	–	921
Ujawnienia	70	398	–	–	–	468
Sprzedaż i likwidacja aktywów trwałych	–	(57)	–	(17)	–	(74)
Reklasyfikacja z/do aktywów dostępnych do sprzedaży	(12 475)	(285)	–	1	(664)	(13 423)
Odpis amortyzacyjny za okres obrotowy	(922)	(871)	(75)	(248)	–	(2 116)
Aktualizacja wartości	1 486	–	–	–	–	1 486
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	10 610	3 681	115	276	–	14 682
Na dzień 1 stycznia 2019 roku						
Wartość brutto	35 212	43 405	4 534	15 510	2 054	100 715
Umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości	(12 761)	(39 820)	(4 344)	(14 980)	(1 390)	(73 295)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	22 451	3 585	190	530	664	27 420
Na dzień 31 grudnia 2019 roku						
Wartość brutto	11 724	40 601	2 609	13 763	1 390	70 087
Umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości	(1 114)	(36 919)	(2 494)	(13 487)	(1 390)	(55 404)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	10 610	3 682	115	276	–	14 683

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Poniższa tabela prezentuje prawa do użytkowania aktywów rozpoznane zgodnie z zawartymi umowami leasingu.

	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	–	–	–	–
Rozpoznanie aktywa zgodnie z MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 roku	3 720	267	7 004	10 991
Zawarcie nowych umów leasingowych	–	151	164	315
Zakończenie umów leasingowych	(254)	(9)	(40)	(303)
Odpis amortyzacyjny za okres obrotowy	(1 772)	(183)	(3 399)	(5 354)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	1 694	226	3 729	5 649
Na dzień 31 grudnia 2019 roku				
Wartość brutto	3 465	406	7 064	10 935
Umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości	(1 771)	(180)	(3 335)	(5 286)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	1 694	226	3 729	5 649

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	13 017	4 994	327	1 167	664	20 169
Nabycie aktywów trwałych	–	612	–	2	12	626
Sprzedaż i likwidacja aktywów trwałych	–	(120)	–	(8)	–	(128)
Reklasyfikacja z aktywów dostępnych do sprzedaży	–	40	–	11	–	51
Reklasyfikacja do aktywów dostępnych do sprzedaży	–	(806)	(48)	(149)	(12)	(1 015)
Reklasyfikacja z nieruchomości inwestycyjnych	10 390	–	–	–	–	10 390
Odpis amortyzacyjny za okres obrotowy	(956)	(1 135)	(89)	(493)	–	(2 673)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	22 451	3 585	190	530	664	27 420
Na dzień 1 stycznia 2018 roku						
Wartość brutto	14 287	62 134	10 542	21 778	2 054	110 795
Umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości	(1 270)	(57 140)	(10 215)	(20 611)	(1 390)	(90 626)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	13 017	4 994	327	1 167	664	20 169
Na dzień 31 grudnia 2018 roku						
Wartość brutto	35 212	43 405	4 534	15 510	2 054	100 715
Umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości	(12 761)	(39 820)	(4 344)	(14 980)	(1 390)	(73 295)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	22 451	3 585	190	530	664	27 420

11.2. Przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych wycenianych zgodnie z modelem wartości przeszacowanej

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia / kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, poza klasą aktywów określoną jako nieruchomości i budowle trwale związane z gruntem tj. nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo – biurowym („Grunty i budynki”). Powyższa klasa aktywów wyceniana jest według wartości godziwej poczynając od października 2013 roku.

Wycena środków trwałych została przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2019 roku. W wyniku przeprowadzonego przeszacowania Spółka rozpoznała w rachunku zysków i strat pozostałe przychody operacyjne w wysokości 1 428 tys. zł oraz w sprawozdaniu z pozostałych dochodów, dochody w wysokości 98 tys. zł. Wartość środków trwałych podlegających wycenie gdyby Spółka nie przeprowadzała tej wyceny środków trwałych zgodnie z modelem wartości przeszacowanej wyniosłaby na 31 grudnia 2019 roku 9 259 tys. zł.

Wyceny zostały sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych. Zastosowano podejście dochodowe, metodę inwestycyjną, technikę kapitalizacji prostej. Techniki wykorzystane do wyceny bazowały na nieobserwowalnych danych wejściowych. W przypadku gruntów nastąpiła zmiana techniki wyceny, przejście od podejścia porównawczego do podejścia dochodowego. Rzeczoznawca majątkowy określił, iż po uwzględnieniu celu i zakresu wyceny, przeznaczenia nieruchomości, jej stanu prawnego i stanu zagospodarowania oraz informacji rynkowych o podobnych nieruchomościach, właściwą procedurą do określenia wartości rynkowej nieruchomości będzie podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej.

Poszczególne poziomy wyceny do wartości godziwej zdefiniowano w następujący sposób:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1, możliwe do zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

Całość wyceny do wartości godziwej dla środków trwałych została skategoryzowana w hierarchii wartości godziwej na poziomie 3. Przeszacowaniu podlegały wszystkie te nieruchomości których wartość godziwa istotnie odchyliła się od wartości księgowej.

	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2019
Grunty	70
Nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze produkcyjno - magazynowo - przemysłowo-biurowym	10 371
Razem	10 441

Wartość środków trwałych netto na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 10 610 tys. zł. Środki trwałe, które nie były wyceniane dotyczyły głównie środków trwałych stanowiących ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

	Technika wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Wartość godziwa gruntów niezabudowanych				70
1	Podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych gruntów w zależności od przeznaczenia	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 2,44 zł (powiat łukowski), współczynnik korygujący W=0,925	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)
Wartość godziwa nieruchomości zabudowanych kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo - biurowym, w tym grunty				10 371
1	Podejście porównawcze, metoda porównania parami	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych gruntów w zależności od przeznaczenia	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 96,68 zł (powiat siedlecki).	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)
			- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 91,36zł (powiat siedlecki).	
			- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 86,00 zł (powiat siedlecki).	
2	Podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej	Stopa kapitalizacji	R=8,9%, R=13,5%	Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości (oraz vice versa).
		Stawka czynszu	- 20 - 32 zł za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu przemysłowo-magazynowym (powiat siedlecki);	Znaczący wzrost wysokości rynkowego czynszu spowodowałby znaczący wzrost wartości godziwej (oraz vice versa).
			- 150-190 -zł za metr kwadratowy miesięcznie dla obiektów garażowych(powiat siedlecki);	

11.3. Nieruchomości inwestycyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Wartość na początek okresu	37 825	50 637
Zwiększenie stanu:		
- reklasyfikacja ze środków trwałych	169	-
Zmniejszenie stanu:		
- reklasyfikacja do środków trwałych	-	(10 391)
- reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	(2 421)
Wartość na koniec okresu	37 994	37 825

Przychody z czynszów osiągnięte przez nieruchomości inwestycyjne wyniosły 5 861 tys. zł w 2019 roku oraz 2 807 tys. w 2018 roku. Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które przyniosły przychód z czynszu wyniosły 2 766 tys. zł w 2019 roku oraz 2 729 tys. zł w 2018 roku.

Nieruchomości inwestycyjne wykazywane są według wartości godziwej. Oszacowanie wartości godziwej zostało przeprowadzone na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Wyceny zostały sporządzone przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych. Zastosowano podejście dochodowe, metodę inwestycyjną, technikę kapitalizacji prostej. Techniki wykorzystane do wyceny bazowały na nieobserwowalnych danych wejściowych. W przypadku gruntów nastąpiła zmiana techniki wyceny, przejście od podejścia porównawczego do podejścia dochodowego. Rzeczoznawca majątkowy określił, iż po uwzględnieniu celu i zakresu wyceny, przeznaczenia nieruchomości, jej stanu prawnego i stanu zagospodarowania oraz informacji rynkowych o podobnych nieruchomościach, właściwą procedurą do określenia wartości rynkowej nieruchomości będzie podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej.

W tabeli poniżej przedstawiono nieruchomości inwestycyjne, które podlegały wycenie do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2019. Poszczególne poziomy zdefiniowano w sposób następujący:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

Wyceny do wartości godziwej dla nieruchomości inwestycyjnych zostały w całości sklasyfikowane na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej.

	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2019 Poziom 3	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2018 Poziom 3
Nieruchomości zabudowane kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo – biurowym, w tym grunty	37 994	37 825
Razem	37 994	37 825

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Dla nieruchomości inwestycyjnych zaliczanych do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej, następujące informacje są istotne:

Technika wyceny		Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Wartość godziwa nieruchomości zabudowanych kompleksem budynków o charakterze magazynowo - przemysłowo - biurowym, w tym grunty				37 994
	Podejście porównawcze, metoda korygowania ceny średniej	Średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych gruntów w zależności od przeznaczenia	- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 42,24 zł. (powiat jasielski), współczynnik korygujący W=0,882	Wzrost średniej ceny za metr kwadratowy wpływa na wzrost wartości nieruchomości (oraz vice versa)
			- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 83,03 zł. (powiat plocki), współczynnik korygujący W=0,735, K=0,92	
			- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 89,03zł. (powiat plocki), współczynnik korygujący W=0,948, K=0,97	
			- średnia cena za metr kwadratowy porównywalnych nieruchomości 42,24 zł. (powiat krosieński), współczynnik korygujący W=0,975, K=0,90	
	Podejście dochodowe, metoda inwestycyjna, technika kapitalizacji prostej	Stopa kapitalizacji	Zastosowano stopę kapitalizację biorąc pod uwagę kapitalizację potencjału dochodowego, rodzaj nieruchomości i panujące warunki rynkowych: 8,4%-10,5%	Niewielki wzrost zastosowanej stopy kapitalizacji spowodowałby znaczny spadek wartości godziwej nieruchomości (oraz vice versa).
		Stawka czynszu	Zastosowano rynkowy miesięczny czynsz biorąc pod uwagę przeznaczenie nieruchomości (cele administracyjno - biurowe, magazynowe) różnice w lokalizacji, jak i indywidualne czynniki, takie jak wielkość nieruchomości, porównanie do innych nieruchomości - przy średniej wartości: - 12 - 16 zł. za metr kwadratowy dla nieruchomości o przeznaczeniu produkcyjno-biurowo-magazynowym (powiat jasielski) - 15 - 23 zł. za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu administracyjno-biurowym i magazynowo- produkcyjnym (powiat plocki) - 8,50- 20,50 zł. za metr kwadratowy miesięcznie dla nieruchomości o przeznaczeniu administracyjno-biurowej i magazynowo- produkcyjnym (powiat krosieński)	Znaczący wzrost wysokości rynkowego czynszu spowodowałby znaczący wzrost wartości godziwej (oraz vice versa).

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

12. Aktywa finansowe

12.1. Aktywa finansowe długoterminowe

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Akcje i udziały w jednostkach zależnych	473 067	386 824
Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych	2 394	503
Bankowe kaucje gwarancyjne	2 000	2 000
Pożyczki	18 076	68 608
Razem	495 537	457 935

Zmiana stanu aktywów finansowych długoterminowych – akcje i udziały

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Stan na dzień 1 stycznia	387 327	378 405
Zwiększenia	88 134	9 383
Nabycie udziałów	51 297	65
Aktualizacja wartości - odwrócenie odpisów aktualizujących	36 837	9 318
Zmniejszenia	-	(461)
Sprzedaż udziałów	-	(461)
Stan na dzień 31 grudnia	475 461	387 327

Wartość udziałów posiadanych w jednostkach zależnych zwiększyła się w stosunku do 31 grudnia 2018 roku o kwotę 88 134 tys. zł. Wzrost wartości wynika głównie z następujących zdarzeń:

- W pierwszym półroczu 2019 spółka zależna: Polimex Energetyka Sp. z o.o. dokonała podniesienia kapitału zakładowego o łączną kwotę 39 983 tys. zł poprzez podwyższenie wartości nominalnej udziałów. Polimex Mostostal S.A. dokonał objęcia podwyższenia wartości udziałów poprzez wkład pieniężny. Wartość udziałów w spółce Polimex Energetyka Sp. z o.o. zwiększyła się o kwotę zgodną z wartością podwyższenia.
- Na dzień 30 czerwca 2019 roku Spółka zidentyfikowała występowanie przesłanek świadczących o tym że strata z tytułu utraty wartości udziałów jaka w poprzednich latach została rozpoznana na udziałach w spółce Naftoremont-Naftobudowa Sp. z o.o. przestała istnieć lub uległa zmniejszeniu. Główne zidentyfikowane przesłanki to: osiągnięcie przez Naftoremont-Naftobudowa Sp. z o.o. wysokiego wyniku finansowego za 2018 rok, wysokie oczekiwania w zakresie kształtowania się wyników Naftoremont-Naftobudowa Sp. z o.o. w kolejnych okresach oraz dynamiczny rozwój i oczekiwany wzrost wolumenu przychodów. Spółka przeprowadziła ponowny szacunek wartości odzyskiwalnej posiadanych udziałów. Oszacowana wartość odzyskiwalna wyniosła 313 milionów zł. Wartość ta odpowiada wartości uzyskanej na podstawie modelu przepływów pieniężnych. Wartość odzyskiwalna została oszacowana przy zastosowaniu stopy dyskontowej wynoszącej 9,77%. Kwota odwrócenia straty z tytułu utraty wartości wyniosła 34 587 tys. zł. Kwota ta w rachunku zysków i strat została zaprezentowana w linii przychodów finansowych, zaś w nocie dotyczącej segmentów została zaprezentowana w segmencie pozostała działalność. Po odwróceniu straty z tytułu utraty wartości, na dzień 30 czerwca 2019 roku, wartość udziałów jakie Spółka posiada w Naftoremont-Naftobudowa Sp. z o.o. wyniosła 53 518 tys. zł.
- W pierwszym półroczu 2019 spółka zależna: Polimex Infrastruktura Sp. z o.o. dokonała podniesienia kapitału zakładowego o łączną kwotę 2 000 tys. zł poprzez ustanowienie 40 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy. Polimex Mostostal S.A. dokonał objęcia podwyższenia wartości udziałów poprzez wkład pieniężny. Wartość udziałów w spółce Polimex Infrastruktura Sp. z o.o. zwiększyła się o kwotę zgodną z wartością podniesienia. W 3 kwartale 2019 roku kapitał spółki został podniesiony o wartość 3 000 tys. zł i objęty w całości przez Polimex Mostostal S.A.

- Spółka ujęła odwrócenie straty z tytułu utraty wartości w udziałach jakie posiada w Polimex Mostostal Ukraina Sp. z dodatkową odpowiedzialnością. Nową wartość odzyskiwalną, zgodną z wartością godziwą, oszacowano na podstawie operatów szacunkowych nieruchomości posiadanych przez Polimex Mostostal Ukraina Sp. z dodatkową odpowiedzialnością. Operaty te pozyskano po zakończeniu remontów posiadanych przez spółkę nieruchomości. Kwota odwrócenia utraty wartości wyniosła 2 251 tys. zł. Kwota ta została zaprezentowana w rachunku zysków i strat w linii przychodów finansowych, zaś w nocie dotyczącej segmentów została zaprezentowana w segmencie pozostała działalność.
- W dniu 29 października 2019 roku Spółka za cenę 3 695 tys. zł nabyła dodatkowy pakiet udziałów w jednostce Energomontaż-Północ Bełchatów Sp. z o.o. Po tej transakcji Spółka posiada 54,95% udziałów w kapitale podstawowym tej spółki i sprawuje nad nią kontrolę.
- Ponadto w ciągu roku zakończony 31 grudnia 2019 roku, Spółka objęła i nabyła udziały w następujących spółkach: Naftoremont - Naftobudowa 1 Sp. z o.o., Polimex Mostostal GmbH i Finow Polska Sp. z o.o. Łączna wartość tych udziałów wyniosła 2 619 tys. zł.

Udziały w podmiotach powiązanych prezentowane są w nocie 12.4.

12.2. Aktywa finansowe krótkoterminowe

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Bankowe kaucje gwarancyjne dotyczące kontraktów	26	115
Pożyczki	30 616	5 918
Razem	30 642	6 033

12.3. Informacje o instrumentach finansowych wycenionych w wartości godziwej

Spółka jest stroną Umowy Opcji Nabycia Certyfikatów Inwestycyjnych zawartej z PKO BP S.A. w dniu 7 listopada 2013 roku z późn. zm., która w zależności od scenariusza kształtowania się cen nieruchomości nią objętych określać będzie kwotę nabycia / rozliczenia pomiędzy stronami umowy w przyszłości. Spółka, w przypadku nieosiągnięcia wymaganej przez inwestora minimalnej stopy zwrotu z inwestycji zobligowana będzie do zrekompensowania odpowiedniej części straty. W przypadku zanotowania wzrostu wartości portfela nieruchomości Spółka ma zagwarantowaną partycypację w części zysku ponad stopę gwarantowanego inwestorowi zysku. W okresie sprawozdawczym nie dokonano zmiany sposobu wyceny tego instrumentu, polegającej na dyskontowaniu prognozowanej dynamiki wzrostu wartości portfela nieruchomości w horyzoncie trwania transakcji. Ujęta w księgach wartość instrumentu na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 0 zł (31 grudnia 2018 roku: 0 zł).

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

12.4. Udziały w podmiotach powiązanych na dzień 31 grudnia 2019 roku

Lp.	Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Odpisy aktualizujące wartość (razem)	Wartość bilansowa udziałów	% udział
	Jednostki zależne						
1	Mostostal Siedlce Sp. z o.o. Sp. k.	Siedlce	Produkcja konstrukcji metalowych i innych	208 039	-	208 039	99%
2	Polimex Energetyka Sp. z o.o.	Warszawa	Wykonawstwo robót budowlanych	223 257	(85 309)	137 948	100%
3	Naftoremont – Naftobudowa Sp. z o.o.	Płock	Wykonawstwo robót budowlanych	53 518	-	53 518	100%
4	Polimex-Mostostal Ukraina Spółka z dodatkową odpowiedzialnością	Żytomierz, Ukraina	Produkcja konstrukcji metalowych	17 422	(12 166)	5 256	100%
5	Polimex Operator Sp. z o.o. Sp. k.	Warszawa	Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych oraz biurowych	16 983	-	16 983	98,99%
6	Polimex Budownictwo Sp. z o.o.	Siedlce	Architektura, inżynieria oraz doradztwo techniczne. Roboty budowlane związane z wnoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	11 242	(11 090)	152	100%
7	Czerwonogradzki Zakład Konstrukcji Stalowych Spółka z dodatkową odpowiedzialnością	Czerwonograd, Ukraina	Produkcja konstrukcji metalowych	9 035	-	9 035	100%
8	Polimex Opole Sp. z o.o. Sp.k.	Warszawa	Wykonawstwo robót budowlanych	8 052	-	8 052	99,80%
9	BR Development Sp. z o.o. w likwidacji	Kraków	Kupno i sprzedaż nieruchomości, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej	6 198	-	6 198	100%
10	Polimex Budownictwo Sp. z o.o. Sp. k.	Siedlce	Wykonawstwo robót budowlanych	5 475	-	5 475	98,99%
11	Stalfa Sp. z o.o.	Sokołów Podlaski	Produkcja wyrobów metalowych	5 294	-	5 294	100%
12	Polimex-Development Inwestycje Apartamenty Tatarska Sp. z o.o. w likwidacji	Kraków	Roboty budowlane	4 970	-	4 970	100%
13	Polimex Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Działalność rachunkowo - księgową, działalność usługowa związana z administracyjną obsługą biura	4 180	(3 162)	1 018	100%

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

14	Polimex-Mostostal ZUT Sp. z o.o.	Siedlce	Usługi techniczne	1 006	-	1 006	100%
15	Polimex Infrastruktura Sp. z o.o.	Warszawa	Roboty związane z budową dróg i autostrad	5 269	-	5 269	100%
16	Energomontaż – Północ Bełchatów Sp. z o.o.	Rogowiec	Specjalistyczne usługi budowlano-montażowe	4 198	-	4 198	54,95%
17	Polimex Mostostal GmbH	Dortmund, Niemcy	Wykonawstwo robót budowlanych	219	-	219	100%
18	Polimex Opole Sp. z o.o.	Warszawa	Wykonawstwo robót budowlanych, działalność handlowa, usługi konsultingowe i doradcze	70	(4)	66	100%
19	Polimex SPV1 Sp. z o.o.	Katowice	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania	50	-	50	100%
20	Polimex-Mostostal Wschód Sp. z o.o.	Moskwa, Rosja	Dystrybucja wyrobów metalowych	20	-	20	100%
21	Polimex SPV 2 Sp. z o.o.	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, działalność prawnicza, rachunkowo - księgową	15	-	15	100%
22	Polimex-Inwestycje Sp. z o.o. w likwidacji	Kraków	Spółka w likwidacji, nie prowadzi działalności.	10	-	10	100%
23	Mostostal Siedlce Sp. z o.o.	Siedlce	Produkcja wyrobów metalowych	5	-	5	100%
24	Polimex Operator Sp. z o.o.	Warszawa	Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych oraz urządzeń biurowych	5	-	5	100%
25	Naftoremont-Naftobudowa 1 Sp. z o.o.	Płock	Wykonawstwo robót budowlanych	5	-	5	100%
26	Pozostałe			45 414	(45 153)	261	
	Jednostki stowarzyszone						
1	Finow Polska Sp. z o.o.	Ostrowiec Świętokrzyski	Specjalistyczne usługi budowlano-montażowe	2 394	-	2 394	26,4%
			Razem	632 345	(156 884)	475 461	

13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Należności z tytułu dostaw i usług	52 115	136 795
Od jednostek powiązanych	11 154	126 798
Od jednostek pozostałych	40 961	9 997
Należności pozostałe	71 680	148 197
Należności budżetowe:	8 799	-
- z tytułu podatku VAT	8 791	-
- pozostałe	8	-
Pozostałe należności od osób trzecich	2 023	4 198
Pozostałe należności od podmiotów powiązanych	60 858	143 999
Należności razem (netto)	123 795	284 992
Odpisy aktualizujące należności	62 452	87 583
Należności razem (brutto)	186 247	372 575

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 30 do 180 dni.

Rozrachunki i obroty z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 28.2.

Z należnościami z tytułu dostaw i usług związane jest ryzyko kredytowe – dalsze informacje przedstawiono w nocie 31.3.

Utrata wartości należności z tytułu dostaw i usług w roku zakończonym 31 grudnia 2019 roku została zaprezentowana w nocie 14.

14. Instrumenty finansowe – utrata wartości

Klasyfikacja aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu do poszczególnych stopni modelu utraty wartości:

Instrumenty finansowe	Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku		
	12-miesięczne OSK	OSK w całym okresie życia - bez utraty wartości	OSK w całym okresie życia - z utratą wartości
Wartość bilansowa brutto	135 423	259 371	126 584
Należności z tytułu dostaw i usług	-	37 641	72 706
Należności pozostałe*	-	61 746	5 364
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	110 751	3 887
Pożyczki (udzielone)	-	49 233	44 627
Bankowe kaucje gwarancyjne	2 026	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	133 397	-	-
Odpisy aktualizujące	-	(735)	(110 843)
Należności z tytułu dostaw i usług	-	(123)	(58 109)
Należności pozostałe	-	-	(4 220)
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	(71)	(3 887)
Pożyczki (udzielone)	-	(541)	(44 627)
Bankowe kaucje gwarancyjne	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-
Wartość bilansowa	135 423	258 636	15 741
Należności z tytułu dostaw i usług	-	37 518	14 597
Należności pozostałe	-	61 746	1 144
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	110 680	-
Pożyczki (udzielone)	-	48 692	-
Bankowe kaucje gwarancyjne	2 026	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	133 397	-	-

*Pozycja obejmuje należności pozostałe długoterminowe i krótkoterminowe.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Instrumenty finansowe	Stan na dzień 1 stycznia 2018 roku		
	12-miesięczne OSK	OSK w całym okresie życia - bez utraty wartości	OSK w całym okresie życia - z utratą wartości
Wartość bilansowa brutto	185 738	511 692	146 925
Należności z tytułu dostaw i usług	-	134 690	84 931
Należności pozostałe*	-	167 829	4 757
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	133 925	13 543
Pożyczki (udzielone)	-	75 248	43 694
Bankowe kaucje gwarancyjne	2 115	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	183 623	-	-
Odpisy aktualizujące	-	(1 320)	(144 343)
Należności z tytułu dostaw i usług	-	(477)	(82 349)
Należności pozostałe*	-	-	(4 757)
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	(121)	(13 543)
Pożyczki (udzielone)	-	(722)	(43 694)
Bankowe kaucje gwarancyjne	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-
Wartość bilansowa	185 738	510 372	2 582
Należności z tytułu dostaw i usług	-	134 213	2 582
Należności pozostałe*	-	167 829	-
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	133 804	-
Pożyczki (udzielone)	-	74 526	-
Bankowe kaucje gwarancyjne	2 115	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	183 623	-	-

*Pozycja obejmuje należności pozostałe długoterminowe i krótkoterminowe.

Poniższe zestawienie przedstawia wskaźniki zastosowane do oszacowania oczekiwanych strat kredytowych.

Należności z tytułu dostaw i usług	Bieżące oraz 30 dni po terminie płatności	Przeterminowane od 31 do 90 dni	Przeterminowane od 91 do 180 dni	Przeterminowane powyżej 180 dni
Wskaźnik	0,05%	0,08%	0,51%	8,78%
Wartość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 31 grudnia 2019 roku	8	2	-	113
Pożyczki	Bieżące oraz 30 dni po terminie płatności	Przeterminowane od 31 do 90 dni	Przeterminowane od 91 do 180 dni	Przeterminowane powyżej 180 dni
Wskaźnik	0,96%	-	-	-
Wartość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 31 grudnia 2019 roku	541	-	-	-

Podstawą do wyliczenia wskaźników oczekiwanych strat kredytowych są historyczne dane bilansowe dotyczące sald aktywów finansowych (obejmujących należności długoterminowe, kaucje, należności z tytułu dostaw i usług) oraz wartości utworzonych w odpowiadających im okresach odpisów aktualizujących. Wskaźniki zostały oszacowane jako iloraz sumy wartości utworzonych odpisów aktualizujących w stosunku do sumy sald aktywów finansowych w podziale na strukturę czasową.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Uzgodnienie odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług oraz kaucji przedstawia poniższa tabela.

Należności z tytułu dostaw i usług	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Wartość odpisów aktualizujących na 31.12.2017 (wg MSR 39)	-	186 785
Korekta z pierwszego zastosowania MSSF 9	-	2 017
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia	82 826	188 802
Zwiększenia	817	1 062
Odpisy aktualizujące – zwiększenia	817	1 062
Zmniejszenia	24 815	105 740
Rozwiązanie	18 389	6 879
Wykorzystanie	6 426	98 861
Zamiana odpisu na oczekiwane straty kredytowe	(596)	(1 298)
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	58 232	82 826

Kaucje z tytułu umów o budowę	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Wartość odpisów aktualizujących na 31.12.2017 (wg MSR 39)	-	17 212
Korekta z pierwszego zastosowania MSSF 9	-	2 811
Saldo otwarcia na dzień 1 stycznia	13 664	20 023
Zwiększenia	50	87
Odpisy aktualizujące – zwiększenia	50	87
Zmniejszenia	9 706	3 800
Rozwiązanie	2 185	3 624
Wykorzystanie	7 521	176
Zamiana odpisu na oczekiwane straty kredytowe	(50)	(2 646)
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	3 958	13 664

15. Długoterminowe kontrakty budowlane

Wartość rozpoznanych należności i zobowiązań z tytułu wyceny długoterminowych kontraktów na świadczenie usług budowlanych w Spółce przedstawiała się następująco:

Umowy w trakcie realizacji okresu sprawozdawczego	Należności z tytułu wyceny kontraktów	Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów
Stan na dzień 1 stycznia 2019 roku	10	(83 019)
Zmiana wyceny kontraktów	38 013	(74)
Przychody ujęte w 2019 roku uwzględnione w saldzie zobowiązań na 01.01.2019	-	10 891
Zmiana okresu, w którym prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe	-	-
Zmiana stanu zaliczek otrzymanych	(26 470)	67 487
Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku	11 553	(4 715)

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Umowy w trakcie realizacji okresu sprawozdawczego	Należności z tytułu wyceny kontraktów	Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów
Stan na dzień 1 stycznia 2018 roku	6 065	(2 008)
Zmiana wyceny kontraktów	-	(10 891)
Przychody ujęte w 2018 roku uwzględnione w saldzie zobowiązań na 01.01.2018	-	2 008
Zmiana okresu, w którym prawo do wynagrodzenia staje się bezwarunkowe	(6 055)	-
Zmiana stanu zaliczek otrzymanych	-	(72 128)
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku	10	(83 019)

Przychody ujęte w 2019 roku, uwzględnione w saldzie zobowiązań na początek okresu, wyniosły 10.891 tys. zł.

Przychody ujęte w 2019 roku dotyczące zobowiązań do wykonania świadczenia spełnionych w poprzednich okresach, wyniosły 0 tys. zł.

Kwota ceny transakcyjnej przypisanej do zobowiązań do wykonania świadczenia, które pozostały niespełnione na koniec okresu sprawozdawczego, do zrealizowania:

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
a) do 1 roku	428 880	462 496
b) powyżej 1 roku	885 529	149 010
Razem	1 314 409	611 506

16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Środki pieniężne w banku i w kasie	32 157	5 073
Lokaty krótkoterminowe	101 240	178 550
Razem	133 397	183 623
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	-	2 416

Powyższe saldo środków pieniężnych obejmuje środki pieniężne na rachunkach VAT w ramach podzielonej płatności (split payment).

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość uzależniona jest w szczególności od terminów na jakie składane są depozyty oraz właściwych dla tych terminów rynkowych stóp procentowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, z reguły od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

17. Zmiana stanu pozycji bilansowych w rachunku przepływów pieniężnych

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zmiana stanu należności w bilansie	192 401	168 127
Korekta o należności z tytułu dywidendy	(76 566)	-
Korekta o należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	(423)	(1 739)
Korekta o należności z tytułu kaucji gwarancyjnych	-	217 842
Korekta o kompensatę odsetek od pożyczki	561	-
Korekta o OSK rozpoznane na dzień 1 stycznia 2018 roku	-	(4 828)
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	115 973	379 402

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Zmiana stanu zobowiązań w bilansie	(137 786)	(269 524)
Korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	(864)	95
Korekta o kompensatę odsetek od pożyczki	(117)	–
Korekta o zagraniczny podatek dochodowy	(1 033)	–
Zmiana stanu zobowiązań w rachunku przepływów pieniężnych	(139 800)	(269 429)

Aktualizacja wartości udziałów	–	(9 319)
Aktualizacja wartości pożyczek udzielonych	(241)	(96)
Spisane pożyczki otrzymane (w związku z likwidacją spółki)	–	(815)
Aktualizacja wartości, wycena środków trwałych i zmiana w planie sprzedaży	–	(7 932)
Korekta z tytułu przeszacowania środków trwałych i wyceny aktuarialnej	(95)	(14)
Inne	1	–
Pozostałe	(335)	(18 176)

18. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Zgodnie z postanowieniami podpisanej w dniu 21 grudnia 2012 roku Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Emitent zobowiązał się dokonać zbycia określonych składników majątkowych. W tabeli zaprezentowano stan aktywów przeznaczonych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku:

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Rzeczowe aktywa trwałe	14 389	1 465
Nieruchomości inwestycyjne	27 796	34 802
Aktywa przeznaczone do sprzedaży razem	42 185	36 267

Wycena nieruchomości inwestycyjnych prezentowanych w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży odpowiada poziomowi 1 lub 2 hierarchii wartości godziwej.

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży wynika głównie z zaklasyfikowania w tej pozycji nieruchomości w miejscowości Kozienice o wartości 13 140 tys. zł, oraz sprzedaży nieruchomości w Krakowie przy ul. ISEP (o wartości 5 612 tys. zł) oraz sprzedaży nieruchomości w Warszawie przy ul. Chełmżyńskiej (o wartości 2 100 tys. zł).

19. Kapitał własny

19.1. Kapitał podstawowy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku kapitał podstawowy wynosi 473 237 604 zł i dzieli się na 236 618 802 akcji o wartości nominalnej 2 zł każda. Akcje zostały w pełni opłacone.

Kapitał akcyjny	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Akcje zwykłe serii A	86 618 802	86 618 802
Akcje zwykłe serii T	150 000 000	150 000 000
Razem	236 618 802	236 618 802

Prawa akcjonariuszy

Każda akcja ma prawo do 1 głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału. Struktura akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na dzień 31 grudnia 2019 roku prezentuje się jak niżej:

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów	% udział w kapitale podstawowym /w ogólnej liczbie głosów na WZA
ENEA Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu, ENERGA Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdańsku, PGE Polska Grupa Energetyczna Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie	156 000 097	65,93%
PGNiG Technologie Spółka Akcyjna z siedzibą w Krośnie - jako Inwestorzy działający łącznie i w porozumieniu *		
Bank Polska Kasa Opieki SA	13 629 376	5,76%
Pozostali - poniżej 5% kapitału zakładowego	66 989 329	28,31%
Liczba akcji wszystkich emisji	236 618 802	100,00%

* każdy z inwestorów posiada po 16,48%

19.2. Kapitał zapasowy

Zgodnie z art. 396. § 1. KSH na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przeznacza się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi. Według stanu na 31 grudnia 2019 roku kapitał zapasowy wyniósł 157 746 tys. zł.

19.3. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały Spółki dotyczą efektu rozliczenia połączenia ze spółkami zależnymi, które miało miejsce w 2010 roku w kwocie (444 924) tys. zł. Zgodnie z Uchwałą nr 8 i nr 9 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 27 czerwca 2017 roku ujemna wartość pozostałych kapitałów została pokryta zyskami zatrzymanymi w kwocie 59 640 tys. zł oraz pozostałymi kapitałami w kwocie 151 964 tys. zł. Zmiana wysokości pozostałych kapitałów w 2018 roku wynikała z Uchwały nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 21 czerwca 2018 roku w sprawie przekazania zysku netto Spółki w kwocie 82 558 tys. zł na pozostałe kapitały, a także Uchwały nr 7 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 21 czerwca 2018 roku w sprawie przekazania zysków zatrzymanych w kwocie 12 tys. zł na pozostałe kapitały. Na dzień 31 grudnia 2018 roku pozostałe kapitały wyniosły (149 732) tys. zł. W dniu 13 czerwca 2019 roku została podjęta uchwała nr 7 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w sprawie podziału zysku netto Spółki i przeznaczeniu 17 528 tys. złotych na pozostałe kapitały. Na dzień 31 grudnia 2019 roku pozostałe kapitały wyniosły (132 204) tys. złotych.

19.4. Kapitał rezerwowy z nadwyżki z tytułu obligacji zamiennych na akcje

Element kapitałowy wyemitowanych obligacji zamiennych na akcje na dzień 31 grudnia 2019 i na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 31 552 tys. zł. Obligacje szerzej opisane są w nocie 22.

19.5. Skumulowane inne całkowite dochody

Na skumulowane inne całkowite dochody składa się kapitał z aktualizacji wyceny środków trwałych oraz zyski / (straty) aktuarialne. Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 35 099 tys. zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 35 933 tys. zł. Zysk aktuarialny na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 871 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 947 tys. zł.

19.6. Zyski zatrzymane

Zgodnie z Uchwałą nr 7 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 13 czerwca 2019 roku zysk netto za rok obrotowy 2018 w wysokości 17 528 tys. zł został przeznaczony na zmniejszenie ujemnej wartości pozostałych kapitałów, a pozostała część zysku w wysokości 4 574 tys. zł pozostała w pozycji zyski zatrzymane. Na dzień 31 grudnia 2019 roku zyski zatrzymane wynoszą 93 663 tys. zł.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

20. Kredyty, pożyczki i pozostałe źródła finansowania

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Krótkoterminowe	79 901	70 571
Kredyty bankowe	45 608	69 102
Pożyczki	30 020	1 469
Zobowiązania z tytułu leasingu	4 273	-
Długoterminowe	25 885	95 968
Kredyty bankowe	22 456	66 445
Pożyczki	1 323	29 523
Zobowiązania z tytułu leasingu	2 106	-
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania razem	105 786	166 539
	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Wartość zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na początek okresu	166 539	165 224
Naliczone odsetki skalkulowane wg efektywnej stopy procentowej	5 016	5 110
Spłaty odsetek	(30 183)	(2 980)
Spłaty kapitału	(41 965)	-
Spisanie pożyczki w związku z likwidacją spółki	-	(815)
Wartość zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na koniec okresu	99 407	166 539
Porównanie oprocentowania w okresach:	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Średnia ważona dla kredytów w zł	WIBOR 3M + 1,25 p.p	WIBOR 3M + 1,25 p.p

Spółka w dniu 31 grudnia 2019 roku dokonała spłaty I raty zadłużenia wynikającego z UZOZF, w łącznej kwocie 72 148 tys. zł (z czego 30 183 tys. zł przypada na naliczone odsetki zaś 41 965 tys. zł przypada na kapitał). Kolejna zaplanowana spłata zadłużenia przypada na 31 grudnia 2020 roku. Dodatkowo w dniu 31 grudnia 2019 roku Spółka dokonała wykupu części obligacji serii E i F – opisane w nocie 22.

	Stan na dzień 31 grudnia 2019
Wartość zobowiązań z tytułu leasingu na początek okresu	-
Zaciągnięcie zobowiązania z tytułu leasingu	10 996
Koszt odsetkowy od leasingu	1 086
Spłaty zobowiązań	(5 703)
Wartość zobowiązań z tytułu leasingu na koniec okresu	6 379

21. Aktywa oddane pod zabezpieczenie

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Rzeczowe aktywa trwałe	14 683	27 420
Aktywa niematerialne	345	560
Nieruchomości inwestycyjne	37 994	37 825
Udziały i akcje	467 343	376 205
Zapasy	168	168
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	42 185	36 267
Razem	562 718	478 445

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w pozycji aktywów przeznaczonych do sprzedaży oddanych pod zabezpieczenie prezentowane są: rzeczowe aktywa trwałe w wartości 14 389 tys. zł oraz nieruchomości inwestycyjne 27 796 tys. zł (nota 18).

22. Obligacje

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Obligacje długoterminowe	86 857	163 630
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii E, F	4 365	12 840
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii A, B	68 561	137 436
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii C	13 931	13 354
Obligacje krótkoterminowe	86 721	12 839
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii E, F	8 474	12 839
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji serii A, B	78 247	–
Obligacje razem	173 578	176 469

Obligacje serii A, B zostały wyemitowane 1 października 2014 roku, są obligacjami posiadającymi opcję zamiany na akcje Spółki. Całkowita wartość wpływów z emisji wyniosła 140 000 tys. zł. W momencie początkowego ujęcia tych obligacji element kapitałowy w wysokości 29 747 tys. zł został ujęty w kapitałach Spółki, zobowiązanie ujęto w wartości 108 292 tys. zł, prowizje z tytułu gwarancji emisji wyniosły 1 960 tys. zł.

Konwersji obligacji można dokonać w dowolnym momencie do dnia wykupu obligacji (tj. 31 lipca 2020, 31 lipca 2021 oraz 31 lipca 2022 roku). W przypadku jej niedokonania, obligacje zostaną wykupione w określonych dniach wykupu roku po cenie jednostkowej w wysokości 2 zł. Oprocentowanie w wysokości stopy WIBOR 3M powiększonej o 3 punkty procentowe rocznie jest płatne kwartalnie do czasu konwersji lub wykupienia obligacji.

W dniu 27 września 2017 roku zostały wyemitowane obligacje serii C zamienne na akcje na okaziciela serii U. Łączna wartość wyemitowanych obligacji wyniosła 14 500 tys. zł. Wartość nominalna i cena emisyjna jednej obligacji wynosi 500 tys. zł. Oprocentowanie jest zmienne oparte o WIBOR 3M powiększone o marżę, która może wzrosnąć w przypadku, w którym Spółka nie będzie dokonywać płatności z tytułu Obligacji w terminie. Obligacje podlegają wykupowi w dniu 31 lipca 2022 roku lub w pierwszym dniu roboczym po takim dniu.

W dniu 31 grudnia 2019 roku zgodnie z UZOZF, Spółka dokonała wykupu części obligacji E i F w wysokości 11 209 tys. zł. Jednocześnie, zgodnie z UZOZF, Spółka dokonała spłaty I raty zadłużenia, co zostało opisane w nocie 20.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Tabela poniżej przedstawia wycenę obligacji serii A, B, C, E i F według zamortyzowanego kosztu:

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Wartość zobowiązania na początek okresu	176 469	169 034
Naliczone odsetki skalkulowane wg efektywnej stopy procentowej w wysokości 11% (11% dla roku 2018) dla serii A i B oraz 7,6% dla obligacji serii C	16 602	15 589
Spląty odsetek	(8 284)	(8 154)
Wykup obligacji	(11 209)	–
Wartość zobowiązania na koniec okresu	173 578	176 469

23. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Długoterminowe zobowiązania z tytułu gwarancji i poręczeń	4 544	13 375
Gwarancje finansowe długoterminowe	131	743
Pozostałe	–	142
Razem	4 675	14 260

Długoterminowe zobowiązania z tytułu gwarancji i poręczeń dotyczą zobowiązań ciężących na Spółce w związku z wykorzystaniem gwarancji i poręczeń przez kontrahentów.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

24. Rezerwy

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na sprawy sądowe	Rezerwy na kary	Rezerwy na koszty rozliczenia kontraktów	Rezerwy na straty	Rezerwy na poręczenia	Razem
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	46 596	26 634	3 028	9 478	47 654	80	133 470
Utworzone w ciągu roku obrotowego	2 111	–	–	–	–	300	2 411
Wykorzystane	(4 208)	(890)	(976)	(1 928)	(19 298)	–	(27 300)
Rozwiązane	(25 931)	(10 290)	(1 279)	(898)	(1 766)	(297)	(40 641)
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	18 568	15 454	773	6 652	26 590	83	68 120
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2019	7 933	9 103	773	6 652	26 590	83	51 134
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2019	10 635	6 351	–	–	–	–	16 986
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	58 351	6 669	23 551	149 888	1	327	238 787
Reklasyfikacja	–	22 990	–	(22 990)	–	–	–
Utworzone w ciągu roku obrotowego	6 587	6 942	–	5 935	54 697	753	74 914
Wykorzystane	(6 785)	(3 115)	(90)	(110 885)	(7 043)	–	(127 918)
Rozwiązane	(11 557)	(6 852)	(20 433)	(12 470)	(1)	(1 000)	(52 313)
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	46 596	26 634	3 028	9 478	47 654	80	133 470
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2018	17 793	19 529	1 601	9 478	47 654	80	96 135
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2018	28 803	7 105	1 427	–	–	–	37 335

Istotna wartość wykorzystania rezerw na koszty kontraktów oraz reklasyfikacja prezentacyjna rezerw z pozycji rezerwy na koszty kontraktów do pozycji rezerwy na sprawy sądowe wynika z podpisania ugody z GDDKiA.

25. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

25.1. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 126	1 531
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	1 802	1 459
Premie i nagrody	1 894	1 014
Niewykorzystane urlopy	1 445	1 108
Odprawy emerytalne i rentowe	191	178
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych - krótkoterminowe	7 458	5 290
Odprawy emerytalne i rentowe	766	475
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych - długoterminowe	766	475

Spółka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych i rentowych w wysokości określonej przez ZUZP. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i innych świadczeń po okresie zatrudnienia.

25.2. Główne założenia przyjęte przez aktuarusza do wyceny zobowiązań z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stopa dyskontowa %	2,0%	3,0%
Przewidywany wskaźnik inflacji %	2,5%	2,5%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń %	3,5%	3,5%

Koszty świadczeń ujęte w wyniku finansowym oraz zyski/ (straty) aktuarialne dotyczące odpraw emerytalnych i rentowych prezentuje poniższa tabela:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	78	33
Koszty przeszłego zatrudnienia i ograniczenia programu świadczeń	248	(493)
Koszty odsetkowe	22	43
Inne (świadczenia wypłacone)	(139)	(281)
Składniki kosztów programu określonych świadczeń ujęte w wyniku finansowym	209	(698)
Przeszacowanie zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń:		
Aktuarialne zyski/ (straty) wynikające ze zmian założeń demograficznych	17	4
Aktuarialne zyski/ (straty) wynikające ze zmian założeń finansowych	77	10
Składniki kosztów programu świadczeń ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	94	14
Razem	303	(403)

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Uzgodnienie zmiany bilansowej rezerw na odprawy emerytalno – rentowe prezentuje poniższa tabela:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, na początek okresu	653	1 338
Koszty bieżącego zatrudnienia	78	33
Koszty odsetkowe	22	43
Zyski/ (straty) z przeszacowania:		
Aktuarialne zyski/ (straty) z tytułu różnic pomiędzy założeniami a ich realizacją	17	4
Aktuarialne zyski/ (straty) wynikające ze zmian założeń ekonomicznych	78	10
Koszty przeszłego zatrudnienia i ograniczenia programu świadczeń	248	(493)
Świadczenia wypłacone	(139)	(282)
Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, na koniec okresu	957	653

25.3. Analiza wrażliwości

Zgodnie z MSR 19 poniżej została przedstawiona wrażliwość (-/+ 0,5 p. p) zobowiązań na zmiany stopy dyskontowej i założeń o wzroście wynagrodzeń. Metody i założenia stosowane przy przeprowadzaniu analizy wrażliwości nie uległy zmianie w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Zobowiązanie ujęte w bilansie z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych wynosi 957 tys. zł.

Stopa dyskontowa 1,5%

Zobowiązania z tytułu:	odprawy emerytalne	odprawy rentowe	razem
krótkoterminowe	227 176	–	227 176
długoterminowe	763 796	46 598	810 394
Razem	990 972	46 598	1 037 570

Stopa dyskontowa 2,5%

Zobowiązania z tytułu:	odprawy emerytalne	odprawy rentowe	razem
krótkoterminowe	227 176	–	227 176
długoterminowe	681 924	43 808	725 732
Razem	909 100	43 808	952 908

Stopa wzrostu wynagrodzeń 3,0%

Zobowiązania z tytułu:	odprawy emerytalne	odprawy rentowe	razem
krótkoterminowe	227 112	–	227 112
długoterminowe	684 057	42 937	726 994
Razem	911 169	42 937	954 106

Stopa wzrostu wynagrodzeń 4,0%

Zobowiązania z tytułu:	odprawy emerytalne	odprawy rentowe	razem
krótkoterminowe	227 240	–	227 240
długoterminowe	760 994	47 501	808 495
Razem	988 234	47 501	1 035 735

26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe

Zasady i warunki płatności poniższych zobowiązań finansowych:

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są zawierane na warunkach rynkowych (typowe transakcje handlowe).

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 30 do 180 dni.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1 miesięcznym terminem płatności.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane na podstawie zaakceptowanych not odsetkowych.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Kwota rozliczeń międzyokresowych biernych obejmuje w większości wartość poniesionych, a nierozliczonych fakturami kosztów realizacji kontraktów budowlanych.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania prezentuje poniższa tabela:

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	73 743	81 184
Wobec jednostek powiązanych	40 575	61 415
Wobec jednostek pozostałych	33 168	19 769
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne	10 799	31 280
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług razem	84 542	112 464
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych		
Podatek od towarów i usług	–	14 295
Podatek dochodowy od osób fizycznych	669	515
PFRON	14	11
Podatek dochodowy od osób prawnych zagranica	–	248
Inne	29	–
Zobowiązania z tytułu zrealizowanych gwarancji finansowych	8 821	13 852
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	749	187
Fundusz socjalny	–	3
Inne	33	52
Zobowiązania pozostałe razem	10 315	29 163

27. Zobowiązania warunkowe

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zobowiązania warunkowe	453 133	551 926
- udzielone gwarancje i poręczenia	339 344	506 019
- weksle własne	51 182	3 470
- sprawy sądowe	62 607	42 437

W związku z zawartymi umowami kredytów oraz gwarancji (zarówno bankowych jak i ubezpieczeniowych), a także w zakresie zobowiązań z tytułu obligacji (w tym obligacji serii A i B wyemitowanych w 2014 w kwocie 140 mln zł oraz obligacji serii C wyemitowanych w 2017 roku w kwocie 14,5 mln zł), a w szczególności, w związku z Umową z dnia 24 lipca 2012 roku w sprawie wstrzymania się z egzekucją zobowiązań, Umową z dnia 21 grudnia 2012 roku w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego w brzmieniu wprowadzonym aneksem nr 11 z dnia 31 grudnia 2019r., Umową w sprawie Nowej Linii Gwarancyjnej i związanego z nią kredytu odnawialnego z dnia 21 grudnia 2012 roku w brzmieniu wprowadzonym aneksem nr 4 z dnia 31 grudnia 2019 r., Warunkami Emisji Obligacji Zwykłych i Zamiennych z dnia 12 września 2014 roku z późn. zm., Umową kredytową w sprawie linii gwarancyjnych i związanych z nimi kredytów odnawialnych i nieodnawialnych z dnia 31 maja 2017 roku (z późniejszymi zmianami) w brzmieniu wprowadzonym dnia 31.12.2019, Warunkami Emisji Obligacji Zamiennych serii C z 27 września 2017r. z późn. zmianami, Umową Gwarancyjną z BOŚ S.A. z dnia 31.12.2019r., Spółka i wybrane jej spółki zależne ustanowiły hipoteki, zastawy, przewłaszczenia, cesje, wydała weksle, przyjęła poręczenia niektórych spółek zależnych i udzieliła poręczeń wybranym spółkom zależnym celem zabezpieczenia wierzytelności z tytułu przedmiotowych instrumentów. Łączne zaangażowanie Spółki

z tytułu przedmiotowych instrumentów kredytowych wynosiło na dzień 31 grudnia 2019 roku 605 mln zł (na dzień 31 grudnia 2018 roku: 832 mln zł).

28. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi

28.1. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa

Spółka jest stroną transakcji z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa. Transakcje te, które są jednocześnie transakcjami przeprowadzonymi z akcjonariuszami i jednostkami powiązаныmi przez akcjonariuszy, zostały zeprezentowane w nocie nr 28.2 jako transakcje z pozostałymi jednostkami powiązаныmi przez akcjonariuszy. Transakcje przeprowadzone z pozostałymi jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa są transakcjami przeprowadzаныmi na warunkach rynkowych.

28.2. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązаныmi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych. Spółka nie stosuje zabezpieczeń w stosunku do należności od jednostek powiązanych. Transakcje w ramach grupy kapitałowej są rozliczane poprzez zapłatę należności bądź ich kompensatę ze zobowiązaniami.

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i na ten dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i na ten dzień:

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

	Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku				Stan na dzień 31 grudnia 2019				
	Przychody od podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Udział w zyskach	Udział w stratach	Należności od podmiotów powiązanych	Należność z tytułu udziału w zyskach	Należności z tytułu udzielonych pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	Zobowiązania z tytułu otrzymanych pożyczek
Jednostki zależne	44 588	433 682	7 519	16 174	11 152	60 858	48 240	40 569	31 343
Jednostki stowarzyszone	2 394	35	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe jednostki powiązane przez akcjonariuszy	468 779	7 488	-	-	55 357	-	-	146	-
Razem	515 761	441 205	7 519	16 174	66 509	60 858	48 240	40 715	31 343
	Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku				Stan na dzień 31 grudnia 2018				
	Przychody od podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Udział w zyskach	Udział w stratach	Należności od podmiotów powiązanych	Należność z tytułu udziału w zyskach	Należności z tytułu udzielonych pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	Zobowiązania z tytułu otrzymanych pożyczek
Jednostki zależne	52 107	382 316	11 329	40 454	65 825	143 548	74 515	62 374	30 992
Jednostki stowarzyszone	-	244	-	-	-	-	-	20	-
Pozostałe jednostki powiązane przez akcjonariuszy	469 400	4 624	-	-	165 355	-	-	72 065	-
Razem	521 507	387 184	11 329	40 454	231 180	143 548	74 515	134 459	30 992

29. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

29.1. Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	2 193	2 885
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	669	625
Razem	2 862	3 510

29.2. Informacja o ilości posiadanych akcji Spółki przez Zarząd i Radę Nadzorczą

Na dzień 31 grudnia 2019 roku członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej nie posiadali akcji Spółki. Od dnia 31 grudnia 2019 roku do dnia przekazania raportu do publicznej wiadomości transakcji nabycia akcji Spółki dokonał członek Rady Nadzorczej Pan Konrad Milczarski. W dniu 12 marca 2020 roku nabył pakiet 30 000 sztuk akcji za cenę łączną 36 419,60 zł, w dniu 13 marca 2020 roku nabył pakiet 40 000 sztuk akcji za cenę łączną 49 100,00 zł.

30. Struktura zatrudnienia

Zatrudnienie w Spółce na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku kształtowało się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zarząd	3	3
Pion wsparcia	189	153
Pion operacyjny	54	54
Razem	246	210

31. Cele i zasady zarządzania ryzykiem

31.1. Ryzyko stopy procentowej

Wyniki finansowe Spółki mogą podlegać fluktuacji na skutek zmiany czynników rynkowych, w szczególności notowań cen materiałów, kursów walut i stóp procentowych. Spółka zarządzając ryzykiem, na które jest narażona, dąży do ograniczenia zmienności przyszłych przepływów pieniężnych i minimalizacji potencjalnych strat ekonomicznych powstających na skutek wystąpienia zdarzeń mogących mieć negatywny wpływ na wynik.

Spółka posiada środki pieniężne na rachunkach bankowych, zobowiązania z tytułu kredytów bankowych oraz zadłużenie w postaci wierzytelności z tytułu wyemitowanych obligacji. Zobowiązania powyższe oparte są o zmienną stopę procentową. Spółka monitoruje sytuację na rynku finansowym i analizuje trendy oraz prognozy w zakresie kształtowania się referencyjnych stóp rynkowych. Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka nie zawierała transakcji pochodnych zabezpieczających przedmiotowe ryzyko.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Analiza wrażliwości na zmiany stóp procentowych

	Wartość narażona na ryzyko	Zwiększenie/zmniejszenie o	
		0,50 p.p.	-0,50 p.p.
Za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku			
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	133 397	667	(667)
Pożyczki udzielone	82 787	414	(414)
Bankowe kaucje gwarancyjne	2 026	10	(10)
Kredyty i pożyczki otrzymane	(71 505)	(358)	358
Obligacje	(165 710)	(829)	829
Wpływ na wynik finansowy brutto		(96)	96
Podatek odroczony		18	(18)
Razem		(78)	78

	Wartość narażona na ryzyko	Zwiększenie/ zmniejszenie o	
		0,50 p.p.	-0,50 p.p.
Za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku			
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	183 623	918	(918)
Pożyczki udzielone	108 924	545	(545)
Bankowe kaucje gwarancyjne	2 115	11	(11)
Kredyty i pożyczki otrzymane	(113 470)	(567)	567
Obligacje	(176 919)	(885)	885
Wpływ na wynik finansowy brutto		22	(22)
Podatek odroczony		(4)	4
Razem		18	(18)

31.2. Ryzyko walutowe

Ekspozycja Spółki na ryzyko walutowe jest niska. Z uwagi na zmiany organizacyjne w ramach Grupy Kapitałowej polegające na wyodrębnieniu jednostek biznesowych ze struktur Spółki do podmiotów zależnych, przepływy finansowe Spółki cechują się coraz mniejszą wrażliwością na wahania relacji kursowych.

Podstawową metodą zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym stosowaną przez Spółkę pozostaje hedging naturalny, tj. zabezpieczanie ryzyka walutowego poprzez zawieranie transakcji generujących koszty w tej samej walucie co waluta przychodów. Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka nie posiadała czynnych instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko kursowe.

Wahania średniego kursu EUR, z uwagi na malejącą skalę obrotów walutowych, mają niewielki wpływ na wielkość przychodu wyrażonego w złotych pochodzącego z kontraktów zawartych w walucie obcej. Spółka na podstawie posiadanych kontraktów oszacowała ekspozycję na ryzyko walutowe w okresie styczeń – grudzień 2020 roku jak następuje:

Wyszczególnienie	2020 rok
Prognozowane wpływy w walucie obcej - równowartość w tys. EUR	-
Prognozowane wydatki w walucie obcej - równowartość w tys. EUR	(300)
Ekspozycja biznesowa na ryzyko kursowe w tys. EUR	(300)

Ekspozycja na ryzyko walutowe

	Stan na dzień 31 grudnia 2019 EUR	Stan na dzień 31 grudnia 2018 EUR
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	37
Należności handlowe	10	660

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Zabezpieczone pożyczki	-	-
Zobowiązania handlowe	(219)	(142)
Wartość bilansowa brutto	(196)	555
Szacowana prognoza sprzedaży	-	-
Szacowana prognoza nabyć	(300)	-
Ekspozycja brutto	(300)	-
Ekspozycja netto	(496)	555

Analiza wrażliwości ryzyka walutowego na dzień 31 grudnia 2019 roku

	Wartość bilansowa	EUR/zł	
		kurs (zm.10 %)	kurs (zm.-10 %)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	55	6	(6)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	43	4	(4)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(933)	(93)	93
Wpływ na wynik finansowy brutto	(835)	(83)	83
Podatek odroczony		16	(16)
Razem		(67)	67

Analiza wrażliwości ryzyka walutowego na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Wartość bilansowa	EUR/zł	
		kurs (zm.10 %)	kurs (zm.-10 %)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	158	16	(16)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	2 838	284	(284)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(613)	(61)	61
Wpływ na wynik finansowy brutto	2 383	239	(239)
Podatek odroczony		(45)	45
Razem		194	(194)

31.3. Ryzyko kredytowe

Na poziomie Grupy Kapitałowej ryzyko kredytowe minimalizowane jest poprzez współpracę z wiarygodnymi partnerami handlowymi, stosowanie dostępnych na rynku instrumentów umożliwiających ubezpieczenie należności handlowych od odbiorców zagranicznych oraz pozyskiwanie zabezpieczeń płatności od kontrahentów. W stosunku do odbiorców krajowych stosowane jest zabezpieczenie należności w formie poręczeń, przewłaszczenia na zabezpieczenie zastawu rejestrowego lub weksli w sytuacji, gdy odbiorcy mają ograniczenia w dostępności do gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych. Pomimo monitorowania tego ryzyka oraz prowadzonych negocjacji z kontrahentami w celu optymalizowania terminów płatności, ryzyko to utrzymuje się na umiarkowanym poziomie, między innymi z powodu następujących okoliczności:

- presja dostawców materiałów i surowców na maksymalne skracanie terminów płatności, w tym przedpłaty lub zabezpieczanie płatności drogimi instrumentami finansowymi (gwarancje bankowe, akredytywy);
- zbyt niskie limity ubezpieczenia ryzyka kredytowego i ograniczony dostęp do gwarancji bankowych oraz brak limitów w zakresie gwarancji ubezpieczeniowych;
- brak porozumień w sprawie rozliczenia robót dodatkowych i wzrostu cen materiałów w istotnych kontraktach;

Zarządzanie ryzykiem kredytowym partnerów transakcji finansowych polega na kontroli wiarygodności finansowej obecnych i potencjalnych partnerów tych transakcji oraz na monitorowaniu ekspozycji kredytowej w stosunku do przyznaných limitów. Partnerzy transakcji powinni posiadać odpowiedni rating przyznany przez wiodące agencje ratingowe, bądź posiadać gwarancje instytucji spełniających wymóg minimalnego ratingu. Spółka zawiera transakcje finansowe z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej oraz stosuje dywersyfikację instytucji, z którymi współpracuje. W zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym partnerów transakcji handlowych Spółka poddaje wszystkich klientów, którzy wnioskuje o przyznanie limitów kredytowych proceduram weryfikacji ich wiarygodności finansowej i w zależności od jej oceny przyznawane są odpowiednie wewnętrzne limity. Spółka określa wytyczne w zakresie procesu zarządzania ryzykiem kredytowym partnerów handlowych w celu utrzymywania odpowiednich standardów w zakresie analizy kredytowej oraz bezpieczeństwa operacyjnego procesu w przekroju całej Spółki. Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego narażenia na ryzyko dla poszczególnych klas aktywów finansowych. Wartości księgowe aktywów finansowych reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową, w szczególności dotyczy to należności z tytułu dostaw i usług oraz kaucji przekazanych. W ocenie Zarządu, ryzyko zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlone poprzez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość. Kalkulacja dotycząca odpisów zaprezentowana jest w nocie 14.

W Spółce istnieje koncentracja ryzyka kredytowego w związku z istotnymi należnościami od spółek energetycznych. Biorąc pod uwagę fakt, że główni odbiorcy, będący krajowymi spółkami energetycznymi, są jednostkami kontrolowanymi przez Skarb Państwa oraz pełnią krytyczną funkcję w krajowym systemie energetycznym Spółka ocenia, że nie jest istotnie narażona na ryzyko kredytowe wobec tych odbiorców.

Spółka posiada istotne należności z tytułu udziału w zyskach spółek komandytowych, które są jednostkami zależnymi. Ryzyko kredytowe tych należności jest niskie z uwagi na dobre wyniki finansowe tych jednostek, dodatkowo ograniczone przez duży udział w sprzedaży do spółek kontrolowanych przez Skarb Państwa. Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i pochodnych instrumentów finansowych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Spółki są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

31.4. Ryzyko związane z płynnością

W ocenie Spółki jest to ryzyko, które kształtuje się na umiarkowanym poziomie. Utrzymanie płynności finansowej w średniej i długiej perspektywie wymaga angażowania się w projekty i kontrakty zapewniające neutralne i dodatnie przepływy finansowe. Ryzyko to jest stale monitorowane i analizowane zarówno w krótkim, jak i długim okresie.

Obecna sytuacja finansowa Grupy Emitenta jest ustabilizowana – Grupa posiada istotne zasoby gotówkowe oraz znaczące limity gwarancyjne zarówno w instytucjach bankowych jak i ubezpieczeniowych. Struktura, poziom oraz terminy spłaty zadłużenia finansowego są dostosowane do obecnej jak i prognozowanej zdolności ich terminowej obsługi. Grupa prowadzi szereg działań, których celem jest dalsza poprawa warunków funkcjonowania i należą do nich m.in.:

- dalsza optymalizacja działalności operacyjnej w celu usprawnienia procesów związanych z realizacją, zarządzaniem i monitorowaniem prowadzonych projektów budowlano-montażowych oraz w celu redukcji kosztów operacyjnych poprzez m.in. redukcję kosztów ogólnego zarządu, centralizację zakupów, optymalizację struktur organizacyjnych, optymalizację portfela kontraktów oraz koncentrację działalności Grupy na działalności podstawowej;
- kontynuacja procesu sprzedaży składników majątkowych, w szczególności nieruchomości należących do Grupy oraz innych aktywów, które nie są niezbędne do dalszego prowadzenia podstawowej działalności Grupy.

Łącząc Spółkę z Wierzycielami Finansowymi dokumentacja, w szczególności Umowa w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego oraz Warunki Emisji Obligacji serii A, B i C nakłada na Spółkę szereg zobowiązań, w szczególności takich jak zobowiązanie do:

- dokonywania terminowych płatności na rzecz Wierzycieli i Obligatariuszy;
- niepodejmowania szeregu czynności bez uprzedniej zgody Wierzycieli i Obligatariuszy.

Niewykonanie przez Spółkę zobowiązań wynikających z Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia oraz Warunków Emisji Obligacji może skutkować postawieniem w stan natychmiastowej wymagalności całego zadłużenia finansowego Spółki wobec Banków Finansujących i Obligatariuszy.

Relatywnie wysoki poziom zadłużenia Spółki i Grupy może mieć istotne konsekwencje, w tym w szczególności może wpływać na:

- ograniczoną zdolność Spółek Grupy do pozyskania dodatkowego finansowania od instytucji finansowych, w tym w szczególności gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych;
- wolniejszą dynamikę rozwoju działalności Spółek Grupy z powodu znaczącego obniżenia dostępności kredytu kupieckiego i skracania terminów płatności lub żądania przedpłat przez kontrahentów;
- konieczność przeznaczania pewnej części przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej Grupy na spłaty zadłużenia, co oznacza, że przepływy te nie zawsze będą mogły zostać wykorzystane na finansowanie działalności Grupy lub nakładów inwestycyjnych;
- ograniczenie elastyczności Grupy przy planowaniu lub reagowaniu na zmiany w jej działalności, w otoczeniu konkurencyjnym i na rynkach, na których prowadzi działalność;
- mniej korzystną pozycję rynkową Grupy w stosunku do jej konkurentów, którzy mają niższe zaangażowanie kredytowe.

Aktualny portfel zamówień Spółki pomniejszony o sprzedaż przypadającą na konsorcjantów wynosi ok. 2 828 mln zł i w całości dotyczy kontraktów zawartych. W poszczególnych latach kształtuje się on następująco: 2020 rok 481 mln zł, 2021 rok 784 mln zł, 2022 rok 936 mln zł i następne lata 627 mln zł. Ryzyko utraty płynności przez Spółkę wynika z niedopasowania kwot i terminów płatności po stronie należności i zobowiązań. Istotne znaczenie dla zabezpieczenia się przed tym ryzykiem ma dywersyfikacja portfela dostawców i odbiorców, finansowanie projektów podwykonawczych ze środków otrzymanych od zamawiających.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku i na dzień 31 grudnia 2018 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Stan na dzień 31 grudnia 2019	Na żądanie	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki	–	–	75 627	24 818	–	100 445
Leasing	–	1 795	2 983	1 604	1 912	8 294
Obligacje	–	–	86 721	99 676	–	186 397
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kaucje oraz pozostałe zobowiązania	25 652	55 862	7 575	15 098	–	104 187
Razem	25 652	55 862	174 702	141 195	1 912	399 323

Spółka analizuje możliwość optymalizacji warunków oraz terminów spłaty zobowiązań wynikających z poszczególnych instrumentów finansowych, co ma w konsekwencji doprowadzić do zmiany struktury finansowania bilansowego oraz pozabilansowego.

Stan na dzień 31 grudnia 2018	Na żądanie	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki	–	–	70 571	98 625	–	169 196
Obligacje	–	–	12 839	185 067	–	197 906
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kaucje oraz pozostałe zobowiązania	6 906	79 743	10 775	18 607	1 395	117 426
Razem	6 906	79 743	94 185	302 299	1 395	484 528

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

32. Instrumenty finansowe

32.1. Klasyfikacja instrumentów finansowych

	Stan na dzień 31 grudnia 2019 Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Stan na dzień 31 grudnia 2018 Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Aktywa finansowe		
Pozostałe aktywa finansowe	50 718	76 641
Kaucje z tytułu umów o budowę	110 680	133 804
Należności z tytułu dostaw i usług	52 115	136 795
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	133 397	183 623
	Stan na dzień 31 grudnia 2019 Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Stan na dzień 31 grudnia 2018 Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Zobowiązania finansowe		
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	105 786	166 539
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe)	4 675	14 260
Kaucje z tytułu umów o budowę	28 759	34 346
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	73 743	81 184
Obligacje	173 578	176 469

32.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Utworzenie/ (rozwiązanie) odpisów aktualizujących	Przychody / (koszty) z tytułu udziału w zyskach spółek komandytowych	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe						
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	4 839	(55)	19 975	(8 656)	19 647	35 750
Zobowiązania finansowe						
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(23 060)	385	-	-	-	(22 675)
Razem	(18 221)	330	19 975	(8 656)	19 647	13 075

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018

	Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Utworzenie / (rozwiązanie) odpisów aktualizujących	Przychody / (koszty) z tytułu udziału w zyskach spółek	Pozostałe	Razem
Aktywa finansowe						
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	7 252	(961)	9 914	(29 125)	1 876	(11 044)
Zobowiązania finansowe						
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(22 919)	565	–	–	–	(22 354)
Razem	(15 667)	(396)	9 914	(29 125)	1 876	(33 398)

33. Wartości godziwe poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Dla celów sprawozdawczości finansowej wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio.
- Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej nie różnią się istotnie od wartości księgowych.

Spółka jest stroną Umowy Opcji Nabycia Certyfikatów Inwestycyjnych zawartej z PKO BP S.A. w dniu 7 listopada 2013 roku z późn. zm., która w zależności od scenariusza kształtowania się cen nieruchomości nią objętych określać będzie kwotę nabycia/rozliczenia pomiędzy stronami umowy w przyszłości. Spółka, w przypadku nieosiągnięcia wymaganej przez inwestora minimalnej stopy zwrotu z inwestycji zobligowana będzie do zrekompensowania odpowiedniej części straty. W przypadku zanotowania wzrostu wartości portfela nieruchomości Spółka ma zagwarantowaną partycypację w części zysku ponad stopę gwarantowanego inwestorowi zysku.

W okresie sprawozdawczym nie dokonano zmiany sposobu wyceny tego instrumentu, polegającej na dyskontowaniu prognozowanej dynamiki wzrostu wartości portfela nieruchomości w horyzoncie trwania transakcji. Ujęta w księgach wartość instrumentu na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 0 zł (31 grudnia 2018 roku: 0 zł).

34. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie płynności finansowej adekwatnej do skali i specyfiki prowadzonej aktywności oraz bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały docelowo jej wartość dla jej akcjonariuszy.

Na Spółce spoczywają nałożone zewnętrznie wymogi kapitałowe dotyczące wartości kapitału własnego.

Zgodnie z zapisami Umowy w Sprawie Zasad Obsługi Zadłużenia Finansowego („Umowa ZOZF”), Spółka jest zobowiązana posiadać dodatnie kapitały własne na ostatni dzień każdego miesiąca kalendarzowego. Niedotrzymanie warunku dodatknych kapitałów własnych stanowi przypadek naruszenia Umowy ZOZF. Skutkiem wystąpienia i trwania przypadku naruszenia może być wypowiedzenie Umowy ZOZF.

Spółka posiadała dodanie kapitału przez cały okres 2019 roku.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Kredyty, pożyczki i obligacje	279 364	343 008
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe	94 857	141 627
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(133 397)	(183 623)
Zadłużenie netto	240 824	301 012
Kapitał własny	660 877	567 211
Kapitał i zadłużenie netto	901 701	868 223
Wskaźnik dźwigni (zadłużenie netto/kapitał i zadłużenie netto)	27%	35%

35. Postępowania dotyczące wierzytelności i zobowiązań toczące się przed sądem

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie toczyły się postępowania sądowe, których wartość stanowiłaby co najmniej 2% skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal za ostatnie cztery kwartały, czyli 31,5 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku toczy się postępowanie dotyczące pozwu wzajemnego od Mostostal S.A. z siedzibą w Warszawie („Pozwana”). Pozew wzajemny skierowany jest przeciwko Spółce i Mostostal Siedlce spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. Pozew wzajemny jest stanowiskiem Pozwanej w sprawie wszczętej w czerwcu 2017 roku przez Emitenta i Mostostal Siedlce spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. o unieważnienie umowy sprzedaży 2 znaków towarowych Mostostal: słowno-graficznego „Mostostal” zarejestrowanego pod numerem R 87887 i słownego „Mostostal” zarejestrowanego pod numerem R 97850. Umowa sprzedaży znaków została zawarta przez syndyka jednego z podmiotów korzystających ze znaku w 2007 roku, nabywcą znaku była Pozwana. Wartość przedmiotu sporu wynosi 96 908 719 zł. Wartość wskazana przez Pozwaną jako wartość przedmiotu sporu stanowi obliczoną przez Pozwaną wartość odszkodowania za naruszenie praw ochronnych w zakresie wskazanych znaków towarowych. Pozwana wnosi o zasądzenie odszkodowania w kwocie 83 717 995 zł od Spółki oraz 13 190 724 zł od Mostostal Siedlce spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. W opinii Zarządu Spółki pozew wzajemny jest bezzasadny i stanowi jedynie konsekwencję pozwu złożonego w czerwcu 2017 roku przez Jednostkę dominującą, a kwota odszkodowania jest nieuzasadniona. Z analizy Spółki wynika, że Spółka posiada prawa podmiotowe do firmy Mostostal oraz prawa do używania nazwy Mostostal z wcześniejszym pierwszeństwem niż pierwszeństwa do ww. znaków towarowych Mostostal.

Poza powyższą sprawą, na dzień 31 grudnia 2019 roku nie toczyły się postępowania sądowe o istotnej z punktu widzenia sprawozdania finansowego wartości.

36. Najważniejsze zdarzenia następujące po dniu bilansowym

- W dniu 2 stycznia 2020 r. Spółka odstąpiła ze skutkiem na dzień 2 stycznia 2020 r. od zawartej w dniu 15 listopada 2019 r. z Inwat sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi („Zleceniobiorca”) umowy („Umowa”), której przedmiotem było wykonanie przez Zleceniobiorcę wielobranżowej dokumentacji projektowej na potrzeby „Budowy Bloku Energetycznego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach” („Kontrakt”) na rzecz Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., z siedzibą w Puławach („Zamawiający”) oraz pełnienie nadzoru autorskiego w trakcie realizacji Kontraktu przez Spółkę. Spółka odstąpiła od Umowy z winy Zleceniobiorcy, na podstawie stosownych postanowień Umowy, przyznających Spółce takie prawo w przypadku zaistnienia określonych przesłanek.
- W dniu 20 stycznia 2020 roku Spółka zawarła z Biurem Studiów, Projektów i Realizacji „Energoprojekt – Katowice” S.A. z siedzibą w Katowicach („Zleceniobiorca”) umowę, której przedmiotem jest wykonanie przez Zleceniobiorcę wielobranżowej dokumentacji projektowej dla kontraktu pt. „Budowa Bloku Energetycznego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach” („Umowa”), a także pełnienie nadzoru autorskiego w trakcie realizacji kontraktu

przez Spółkę. Okres wykonywania przedmiotu Umowy rozpoczyna się z dniem jej podpisania i kończy w dniu 23 stycznia 2023 r.

Wynagrodzenie za wykonanie przez Zleceniobiorcę przedmiotu Umowy jest ryczałtowe i zostało ustalone na kwotę 43.200.000,00 zł netto. Zleceniobiorca będzie zobowiązany do zapłaty na rzecz Spółki kar umownych w przypadkach określonych w Umowie, jednakże łączna kwota kar umownych ze wszystkich tytułów nie może przekroczyć 25% kwoty wynagrodzenia brutto. Każda ze stron Umowy będzie uprawniona do dochodzenia odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych do wysokości 100% kwoty wynagrodzenia brutto, w przypadku gdy kwota naliczonych kar umownych, nie pokryje wartości poniesionej przez nią szkody.

- W dniu 30 stycznia 2020 roku została zawarta umowa („Umowa”) pomiędzy PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie („Zamawiający”) a konsorcjum („Wykonawca”), w skład którego wchodzi: General Electric Global Services GmbH z siedzibą w Szwajcarii („GESG”) (jako lider konsorcjum), General Electric International Inc. („GEI”) z siedzibą w stanie Delaware w Stanach Zjednoczonych Ameryki oraz Spółka (jako partnerzy konsorcjum). Przedmiotem Umowy jest budowa w formule „pod klucz” dwóch bloków gazowo-parowych (nr 9 i nr 10, kompletnych zespołów urządzeń wytwórczych i ich instalacji pomocniczych, a także wszelkich pozostałych instalacji technologicznych, mechanicznych, elektrycznych, automatyki, wraz z przynależnymi im obiektami budowlanymi) w PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra („Zadanie”), obejmująca całość robót, dostaw i usług, w tym opracowanie dokumentacji projektowej. Na podstawie Umowy Wykonawca zobowiązał się do rozpoczęcia realizacji Umowy niezwłocznie po jej zawarciu oraz do wykonania Zadania w terminie do dnia 11 grudnia 2023 roku.

Wynagrodzenie za wykonanie Zadania jest stałe i wynosi 3 649 712 633,13 zł netto („Wynagrodzenie”), z czego na Spółkę przypadnie 1 515 097 248,13 zł netto. Płatność Wynagrodzenia będzie następowała częściami na podstawie faktur wystawianych zgodnie z harmonogramem. Umowa przewiduje możliwość skorzystania przez Zamawiającego z prawa opcji, tj. zwrócenia się do Wykonawcy o wykonanie określonych w Umowie: dostaw, usług i robót, za dodatkowym wynagrodzeniem, wynoszącym 51 380 000 zł netto.

Na mocy postanowień Umowy, Wykonawca udzieli Zamawiającemu na przedmiot Umowy gwarancji jakości podstawowej, obejmującej okres 24 miesięcy oraz gwarancji przedłużonej na roboty budowlane, wynoszącej 60 miesięcy. W przypadkach określonych w Umowie, okres trwania gwarancji może zostać przedłużony, jednakże podstawowy okres gwarancji nie przekroczy łącznie 48 miesięcy, a przedłużony okres gwarancji nie przekroczy łącznie 84 miesięcy. Wykonawca udzielił niezależnie rękojmi za wady. Okres rękojmi pokrywa się z okresem gwarancji.

Celem pokrycia ewentualnych roszczeń Zamawiającego, Wykonawca wniesie zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10% wynagrodzenia brutto w formie pieniężnej lub niepieniężnej. 70% wartości Zabezpieczenia zostanie zwrócone w ciągu 30 dni od dnia podpisania ostatniego protokołu przejęcia bloku do eksploatacji. Pozostała część zabezpieczenia zostanie zwrócona lub zwolniona najpóźniej 15 dni po upływie zakończenia podstawowego okresu gwarancji lub rękojmi.

- W dniu 31 stycznia 2020 roku spełniły się warunki zawieszające: (i) wystawienie gwarancji dobrego wykonania kontraktu na kwotę 59.650.000,00 PLN na podstawie umowy z dnia 31 grudnia 2019 roku, zawartej pomiędzy Spółką a Bankiem Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie („BOŚ”), na potrzeby zabezpieczenia wykonania kontraktu zawartego z Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na budowę kompletnego bloku energetycznego ciepłowniczo-kondensacyjnego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach („Kontrakt Puławy”) (ii) wystawienie gwarancji dobrego wykonania kontraktu na kwotę 46 340 000 zł na potrzeby zabezpieczenia wykonania Kontraktu Puławy, na podstawie umowy z dnia 31 maja 2017 r. zmienionej Aneks nr 3 z dnia 31 grudnia 2019 roku, zawartej pomiędzy Spółką, Naftoremont - Naftobudowa Sp. z o.o., Polimex Energetyka Sp. z o.o., Polimex Budownictwo spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jako zobowiązanymi oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego („BGK”).

Główne warunki zawieszające obejmowały obowiązek ustanowienia na rzecz BOŚ zabezpieczeń, z których najważniejsze to złożenie oświadczenia o ustanowieniu hipoteki na nieruchomościach Spółki i zastawy na aktywach Spółki oraz jej spółek zależnych, a także zabezpieczenia wspólne, których beneficjentem jest również BGK. W pozostałym zakresie warunki wystawienia gwarancji dotyczyły dostarczenia dokumentów standardowych dla tego typu transakcji.

W związku ze spełnieniem się warunków, o których mowa w punktach i) oraz ii) powyżej, w dniu 31 stycznia 2020 roku, w związku z realizacją Kontraktu Puławy, BOŚ wystawił na zlecenie Spółki gwarancję dobrego wykonania (należytego wykonania) na kwotę 59 650 000 zł zaś BGK wystawił na zlecenie Spółki gwarancję dobrego wykonania (należytego wykonania) na kwotę 46 340 000 zł.

- W dniu 13 lutego 2020 roku została zawarta umowa („Umowa”) pomiędzy VEOLIA Energia Poznań Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu („Zamawiający”) a konsorcjum („Wykonawca”), w skład którego wchodzi: Polimex Energetyka sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (spółka w 100% zależna Emitenta, jako lider konsorcjum), Emitent (jako partner konsorcjum) oraz Energomontaż-Północ-Bełchatów sp. z o.o. z siedzibą w Rogowcu (spółka zależna Emitenta, jako partner konsorcjum). Przedmiotem Umowy jest budowa w formule „pod klucz” systemu akumulacji ciepła w EC Karolin („Zadanie”), obejmująca kompleksowe projektowanie, dostawy, wykonawstwo, uruchomienie i przekazanie do eksploatacji. Umowa weszła w życie z dniem jej zawarcia, a zakończenie ostatniego z etapów realizacji Zadania – przekazanie do eksploatacji, nastąpi do dnia 10 sierpnia 2021 roku.

Wynagrodzenie za wykonanie Zadania ma charakter ryczałtowy i wynosi 35 978 469 zł netto („Wynagrodzenie”). Płatność Wynagrodzenia będzie następowała częściami po pomyślnym zakończeniu poszczególnych etapów realizacji Zadania.

- W dniu 28 lutego 2020 roku Spółka zawarła z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim Spółką Akcyjną z siedzibą w Warszawie („PKO BP”) umowę („Umowa”), której przedmiotem jest wystawienie na zlecenie Spółki gwarancji bankowej zwrotu zaliczki w obrocie krajowym Gwarancja, w związku z realizacją przez Spółkę, w konsorcjum General Electric Global Services GmbH z siedzibą w Szwajcarii oraz General Electric International Inc. z siedzibą w stanie Delaware w Stanach Zjednoczonych Ameryki, na rzecz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna Spółki Akcyjnej z siedzibą w Bełchatowie, kontraktu na „Budowę dwóch bloków gazowo-parowych w PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra” („Kontrakt”). Zgodnie z warunkami Umowy, PKO BP wystawił Spółce Gwarancję na kwotę 47 360 495,98 zł ważną do dnia 31 marca 2023 roku.

Zgodnie z Umową, wierzytelności PKO BP zostały zabezpieczone: (i) przelewem na rzecz PKO BP wierzytelności pieniężnych przysługujących Spółce z tytułu Kontraktu, (ii) zastawem rejestrowym na wierzytelnościach z umowy rachunku bankowego, dotyczących rachunku projektowego otwartego na potrzeby obsługi Kontraktu; oraz (iii) zastawem finansowym na środkach pieniężnych oraz roszczeniach o wypłatę środków pieniężnych, w tym z lokat na rynku pieniężnym z rachunku projektowego otwartego na potrzeby obsługi Kontraktu. Ponadto, Spółka zobowiązała się do złożenia w terminie 14 dni od zawarcia Umowy oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego. Kwota każdego z wymienionych powyżej zabezpieczeń wynosi maksymalnie 71 040 743 zł. Zgodnie z postanowieniami Umowy katalog zabezpieczeń w okresie po wystawieniu Gwarancji może zostać rozszerzony po spełnieniu przesłanek przewidzianych w Umowie.

- W dniu 3 marca 2020 roku zawarto („Aneks”) do umowy mającej za przedmiot wykonanie stanu surowego kompleksu mieszkaniowego w Warszawie przy ul. Ordona („Kontrakt”) pomiędzy konsorcjum w skład którego wchodzi: Spółką i Polimex Infrastruktura sp. z o.o. z siedzibą (podmiot zależny od Spółki) (łącznie jako „Wykonawca”) a Projekt Echo – 136 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Kielcach. Aneks przewiduje: (i) zwiększenie, z tytułu rozszerzenia przedmiotu Kontraktu o prace dodatkowe, wynagrodzenia Wykonawcy o kwotę 154 435,72 zł netto, tj. do kwoty 36 822 435,72 zł, (ii) wydłużenie terminu realizacji Kontraktu do dnia 31 stycznia 2021 r. Pozostałe istotne warunki Kontraktu nie uległy zmianie.
- W dniu 6 marca 2020 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach Wydział Cywilny („Sąd Apelacyjny”), ogłosił wyrok jako II instancja w sprawie z powództwa Emitenta przeciwko Miastu Katowice

(„Zamawiający”), w związku z odstąpieniem od umowy zawartej w dniu 3 października 2011 r. na „Budowę wielofunkcyjnego budynku Międzynarodowego Centrum Kongresowego w Katowicach” („Umowa”). Umowa została opisana w raporcie bieżącym Emitenta nr 58/2011 z dnia 4 października 2011 r. Odstąpienie od Umowy zostało opisane w raporcie bieżącym Emitenta nr 75/2012 z dnia 20 września 2012 r. W I instancji, Sąd Okręgowy w Katowicach Wydział II Cywilny („Sąd Okręgowy”), zasądził na rzecz Emitenta kwotę roszczenia w wysokości 17,5 mln PLN. Wyrokiem wydanym w dniu dzisiejszym, Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie, w ten sposób że: (i) kwotę ogólną zasądzonego roszczenia podwyższył z kwoty ok. 17,5 mln PLN do kwoty ok. 26,1 mln PLN; (ii) sprecyzował, że odsetki do dnia 31 grudnia 2015 r. są odsetkami ustawowymi, a od dnia 1 stycznia 2016 r. odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz oddalił apelację Zamawiającego w całości, oddalił apelację Emitenta w pozostałym zakresie i zasądził koszty postępowania apelacyjnego na rzecz Emitenta w kwocie ok. 53,6 tys. PLN. Kwota zasądzona przez Sąd Apelacyjny na rzecz Emitenta łącznie z odsetkami wynosi ok. 40,4 mln PLN. Wyrok Sądu Apelacyjnego jest prawomocny. Spółka ujęła wyniki zakońzonego postępowania w sprawozdaniu za 2019 rok odpowiednio jako: rozpoznanie przychodów ze sprzedaży w kwocie 8 634 tys. zł, odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności w kwocie 13 039 tys. zł, oraz rozpoznanie przychodów z tytułu modyfikacji instrumentów finansowych (w przychodach finansowych) w kwocie 14 774 tys. zł.

Polimex Mostostal S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych)

Warszawa, 16 kwietnia 2020 roku

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU		
Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
Krzysztof Figat	Prezes Zarządu	
Przemysław Janiszewski	Wiceprezes Zarządu	
Maciej Korniluk	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA SPORZĄDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO		
Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
Sławomir Czech	Dyrektor ds. Finansowych/ Główny Księgowy	